

Art

<35 2015

B S

Aïda Andrés Rodrigálvarez

Javier Artero

Sonsoles Company

Di+IA group

Mar Guerrero

Charlotte Jansen

Iker Lemos

Clara Palomar

Mònica Planes

Cristina Santos

Art

<35 2015

BS

Convoca

Facultat de Belles Arts

Universitat de Barcelona

Patrocina

Fundació
BancSabadell

Organitza

Art
<35 ASSOCIACIÓ

Exposen

GALERIATRAMA
SALA PARÉS

KULTURBASQUE
UPV/EHU

Col·laboren

Exposicions

Del 3 al 26 de setembre de 2015

Sala Parés

Galeria Trama

Barcelona

Del 2 al 16 d'octubre de 2015

Bizkaia Aretoa

Bilbao

SALA PARÉS

Petritxol, 5
08002 Barcelona
T +34 93 318 70 20
salapares@salapares.com
www.salapares.com

BIZKAIA ARETOA

Avenida Abandoibarra, 3
48009 Bilbao
T +34 94 601 81 00
ecultural.fac.bellasartes@ehu.eus
www.bizkaia.ehu.es/bizkaiaaretoa

GALERIA TRAMA

Petritxol, 5
08002 Barcelona
T +34 93 317 48 77
galeriatrama@galeriatrama.com
www.galeriatrama.com

Horari

Dilluns:
de 16 a 20 h
De dimarts a divendres:
de 10.30 a 14.00 h i de 16 a 20 h
Dissabte:
de 10.30 a 14 h i de 16.30 a 20.30 h

Horari

De dilluns a divendres:
de 8 a 20 h

Ignasi Aballí
Artista

Sergi Aguilar
*Artista i director de la Fundació Suñol
(President del jurat)*

Concha de Aizpuru
Galeria Juana de Aizpuru, Madrid

Carlota Alvarez Basso
Directora de Matadero, Madrid

Alicia Ventura
*Fundació DKV
Assegurances Mèdiques*

Elena Blanch González
*Degana de la Facultat
de Belles Arts de la
Universitat Complutense,
Madrid*

Natxo Rodriguez
Arkaute
*Vicedegà d'Extensió
Universitària de la
Facultat de Belles Arts,
Universitat del País Basc*

Joaquim Chancho
Artista

Mar Redondo Arolas
*Vicedegana de Cultura
de la Facultat de
Belles Arts de la
Universitat de Barcelona*

José Luis Cueto
Lominchar
*Degà de la Facultat
de Belles Arts de la
Universitat Politècnica
de València*

Frederic Montornés
Crític d'art i comissari d'exposicions

Miquel Molins
President de la Fundació Banc Sabadell

Joan Anton Maragall
Director de la Sala Parés i Galeria Trama

Teresa Grandas
Conservadora d'Exposicions del MACBA

Art<35 BS, 2015

Abans que la cultura de la subvenció causés efecte en la carrera de no pocs artistes del nostre país, una de les pràctiques habituals per sortejar l'abisme que existeix entre l'etapa acadèmica –o de formació– i la professionalització, consistia a presentar-se a concursos específics concebuts amb una doble o triple funció: oferir als artistes una plataforma de promoció, recompensa o reconeixement per la feina que havien triat fer; presentar una imatge de qui organitza el certamen pròxima a la d'un mecenes o filantrop consagrat a donar part dels seus fons a artistes prometedors o encara poc coneguts; i, entre tots, seguir fent el possible per mantenir en forma un circuit que, com el de l'art, també es val de les noves promeses per nodrir un sistema que, sense elles, difícilment seria prometedor.

Si l'interès que despertaven aquest tipus de convocatòries se centrava en la possibilitat de donar-se a conèixer en un registre en què els artistes no hi tenien gaire res a perdre, hi havia quelcom més que afegia una plusvàlua a aquesta mena d'aventura: el fet que els treballs dels artistes –o propostes o projectes o obres– que s'haguessin presentat fossin destinats a ser vistos i/o sotmesos al judici d'uns ulls experts. És a dir, al saber i a l'experiència d'un jurat versat en la matèria i prou introduït en el sistema com per despertar, en qui s'hi presentés, la certesa que el seu treball hauria estat vist per algú que, eventualment, li podria donar continuïtat, fins i tot en el cas que no hagués estat un dels escollits. En conseqüència, el fet que la seva obra pogués ser vista per professionals de prestigi i sotmesa a judici d'uns experts, s'entenia que era molt millor que seguir esperant a casa que vinguessin a buscar-te. Especialment si el desig de l'artista era sortir al més aviat possible i formar part, amb la seva obra, de l'engranatge de l'art en qualsevol de les seves rodes.

De concursos, certàmens, premis i altres convocatòries pensades per al llançament de joves promeses, per al reconeixement d'artistes cap a la meitat de la seva carrera, de fotògrafs en qualsevol de les categories, escultors, pintors, etc. hi va haver un temps en què el panorama artístic nacional, sincerament, no donava l'abast. N'hi havia de tot tipus: amb exposició d'obra un cop realitzada la selecció, amb adquisició d'obra per part de l'organització o entitats involucrades en la convocatòria, amb l'edició d'un catàleg amb textos crítics o menys crítics i la reproducció d'obres en color, bitò o blanc i negre, amb premis i accèssits per reconèixer la tasca de quants més millor, amb la possibilitat de deixar en blanc la decisió final, amb ajudes a la producció, etc. Eren moltes i de molt variada transcendència, prestigi i repercussió, les convocatòries a què els artistes es podien presentar i que a curt, mitjà o llarg termini els podien servir per donar a conèixer aquesta obra en la qual creien tant i que gairebé sempre és necessari mostrar, ja sigui per reafirmar-se en la seva convicció com per saber que, encara que fos des de les seves respectives i particulars perspectives, la seva obra partia, es referia o reflexionava al voltant de qüestions compartides amb altres segments de la societat. És a dir, que no es tractava d'una cosa aliena o al marge de les preocupacions del seu temps sinó

d'alguna cosa que apareixia en la seva obra a conseqüència d'una reflexió al voltant d'aquest temps del qual també forma part.

Amb la progressiva institucionalització de les nostres vides, l'arribada d'internet a la nostra quotidianitat, la possibilitat de sondejar el món a través d'una pantalla i el consegüent accés a una informació cada vegada més àmplia, precisa, específica i acotada, sembla que l'univers dels concursos hagi quedat relegat a una escena cada vegada més local, reduït a l'interès d'un segment de població cada vegada menys representatiu, a un terreny cada cop menys prometedor... En suma, cridat a competir amb l'autoritat d'una subvenció que, per a molts, va representar el salvavides que necessitaven per seguir estant presents en el circuit de l'art al marge de la submissió a les lleis del mercat. O sigui, d'una cosa tan cruel –i real– com la vida mateixa.

Iniciat el 2008 a partir d'una proposta que ja tenia la seva pròpia història en la trajectòria de la Sala Parés, el concurs Art<35 BS és un d'aquests projectes amb una singularitat que es pot observar des de diferents perspectives. Per començar, es tracta d'una convocatòria a la qual es poden presentar artistes de qualsevol nacionalitat que siguin llicenciats en Belles Arts o que estiguin estudiant aquesta carrera en qualsevol facultat de Belles Arts de l'estat. En aquest sentit, caldria assenyalar que, des del seu punt de partida, el fet que la formació dels artistes es desenvolupi en el marc d'una universitat espanyola té a veure amb la necessitat de facilitar des de la pròpia institució la incorporació dels alumnes al circuit de l'art, a la vida professional.

El fet que siguin prop de cent artistes els que es presentin a cada convocatòria i que procedixin, en la seva gran majoria, de les facultats de Belles Arts de les universitats del nostre país ens ha de fer reflexionar sobre la importància que, des d'aquestes institucions, es dóna a la integració dels coneixements adquirits a la roda d'una societat que, durant l'etapa de formació, sembla que és aliena a l'esdevenir dels estudiants. Instats a prendre iniciatives davant la desídia que impera en la dinàmica vital de no pocs estudiants, sembla que els artistes que es presenten en aquesta –i altres– convocatòries entenen que marcs com els d'aquest tipus són els que els permeten sondejar la salut del sistema al qual, potser, s'arribin a integrar al finalitzar els seus estudis.

També es podria dir que en l'ADN d'aquest concurs, en el seu jurat, s'hi troba involucrada de manera directa una bona part dels professionals que participen, influeixen, es nodreixen, determinen, assessoren o participen en la carrera d'un artista. Des del sector galerístic –representat per galeries com Trama o la Sala Parés que, a més, són les que exposen a les seves sales el resultat de la convocatòria a Barcelona, i Juana de Aizpuru de Madrid– al de la formació –representat per les facultats de Belles Arts de la Universitat de Barcelona, la Universidad Complutense de Madrid, la Universitat del País Basc i la Universitat Politècnica de València–, la resta dels membres del jurat que determina el nom dels deu artistes que se seleccionen són representants del sector de la crítica d'art, de l'àmbit museístic, del sector empresarial i del bancari.

Un altre dels aspectes pels quals destaca la singularitat d'aquest concurs és la seva capacitat de resistir davant la crueltat d'unes circumstàncies que han fet que el sector de les arts visuals també es vegi afectat, com qualsevol altre, per la deriva d'una crisi que s'ha d'afrontar per

no acabar patint les seves conseqüències més letals. Fent gala d'una voluntat que, per sobre de tot, segueix mirant el futur amb l'ànim de resistir i fer-se fort en l'àmbit que li correspon, el fet que aquest concurs se segueixi convocant podria ser l'exemple d'aquesta actitud que hauríem de seguir perquè el sistema seguís funcionant. En qualsevol de les seves direccions.

Ja que l'atenció a artistes emergents és una cosa que s'ha anat consolidant fins a gaudir, en l'actualitat, d'una salut poc menys que envejable, una de les qüestions que es va plantejar l'organització d'aquest concurs va ser la conveniència d'adaptar les seves bases als requeriments d'un sector una mica més ampli. En conseqüència, fent-se ressò de les dificultats que afecten especialment els que ja han franquejat la barrera de l'emergència, es va optar per ampliar el límit d'edat als 35 anys. Una decisió que, si bé no solucionarà el problema d'inatenció que afecta bona part dels artistes que es troben cap a la meitat de la seva carrera, sí que pot suavitzar els efectes del desmantellament al qual es veuen sotmesos els centres i les iniciatives que, fins fa poc, s'encarregaven d'atendre els seus requeriments professionals.

Si l'adaptació, mobilitat, millora o actualització d'aquest concurs de pintura i fotografia s'ha fet evident al llarg de les seves vuit edicions, cal assenyalar que això és gràcies al suport dels qui han cregut en el seu abast des de l'inici de la seva trajectòria. És a dir, la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona com a entitat que el convoca, l'Associació Art<35 organitzadora del concurs, les sales Parés i Trama com a espais d'exposició de l'obra seleccionada, la Fundació Banc Sabadell com a patrocinador principal, les empreses, fundacions i col·leccionistes que participen en el programa d'adquisicions i els espais que han acollit les seves itineràncies.

Com succeeix en totes les convocatòries de característiques similars, allò a què s'enfronta el jurat en el moment de valorar les propostes és un panorama força sincer de les preocupacions al voltant de les quals giren les inquietuds dels artistes a cada moment. En aquest sentit, es podria assenyalar que una de les qüestions sobre les que més s'ha insistit en l'edició d'aquest any ha estat la consideració dels espais muts, deshabitats, abandonats o oblidats com a símptomes de l'esdevenir d'una societat que, en lloc de reciclar o reutilitzar el construït, opta per rebutjar o engolir el que ha creat, tot i els esforços que s'han invertit en la seva creació. Mostrats com a escenaris on la presència de l'home és inexistent i la permanència del seu rastre s'intueix directament rere escenografies anònimes com les de **Mar Guerrero**, bona part dels paisatges als quals els artistes presten atenció són llocs en què (només) ens fixem quan la nostra mirada es desvia del seu objectiu. En aquest sentit, podríem dir que el que trasllueix bona part dels *llocs-en-els-que-aparentment-no-passa-res* –i que tan bé queda reflectit en les preses realitzades per **Mònica Planes** en els marges de la ciutat– és la necessitat de mirar el que no veiem amb ulls atents, inquiets i vigilants. És a dir, amb ulls prou oberts com per percebre que, rere l'aspecte constructiu d'imatges com les de **Clara Palomar** o **Sonsoles Company**, s'evidencia el poder que té el temps i la seva capacitat d'engolir, s'hi desvetlla el pas i la incidència de l'existència del home, i es fa possible la seva transcendència per la via de la memòria.

Vinculat a aquest interès pels espais invisibles, insospitats, aparentment inexistents i, en la seva gran majoria, sorprenents, un altre dels aspectes que han transitat per aquesta convocatòria de 2015 ha estat el temps i la seva autoritat com a raó inqüestionable. Sabedors que, amb el seu pas, la importància que donem a les coses acaba posant a lloc el que, en

un altre moment, ens semblava essencial o superflu, les obres en l'eix de les quals es debat la incidència del temps són aquelles en què l'atzar, l'imprevist, l'inesperat i l'imprevisible han fet acte de presència fins a configurar el que veiem i donar entitat a l'obra acabada. En aquest sentit, caldria assenyalar que si les maneres negres d'**Aida Andrés** se'ns presenten amb aspecte de monocroms impressionants no és tant per la consideració del gravat com a tècnica d'aproximació entre l'art i el gran públic, sinó pel valor que aquesta artista dona a la dilatació de la temporalitat i a la seva capacitat d'absorbir la imperfecció com una cosa inherent a l'essència de la seva obra, a l'essència de la humanitat. Un aspecte també visible en les pintures submergides de **Di+IA group** i les seves reflexions monocromes entorn de la naturalesa de l'obra pictòrica des de la fisicitat de la matèria.

Al costat de qüestions relacionades amb l'arquitectura i/o el construït, el pas del temps, o la manera en què l'atzar determina el nostre paisatge més quotidià i immediat –qüestions relatives a la imatge i la seva representació davant la seva profusió des de plataformes de tot tipus–, és també un tema sobre el que s'ha reflexionat des del llenguatge de la fotografia o de la pintura. És a dir, des de l'obra de **Charlotte Jansen** i la seva mirada a peu de carrer després de començar cadascuna de les seves recerques amb ajuda de Google Maps, o d'aquesta obra amb la qual **Iker Lemos** es planteja una revisió de la representació de la imatge a partir de reproduccions digitals, fragments descontextualitzats, apropiacions de tota mena, i despellant la imatge de la seva entitat col·locant unes obres sobre les altres i incorporant, d'aquesta manera, una mena de tridimensionalitat. Sotmesos a la tirania de la imatge digital, no són pocs els artistes que, com la mateixa **Cristina Santos**, qüestionen el valor i la incidència de la imatge aproximant el digital a la fisicitat de la pintura, no tant per presentar o transfigurar la realitat com per construir-ne una de nova, movent-se amb mestria entre la figuració i l'abstracció i aproximant-nos a través dels seus resultats a la manera com internet afecta la percepció tant de l'espai com del temps.

Si el traç de la memòria és una cosa que es deixa veure sobre la incidència del temps en allò que ens envolta, o en la impressió de tinta sobre la superfície d'un paper, o en el degoteig d'una pintura per les vores d'una tela, o en els rastres d'una vida en construccions abandonades o al passeig de la nostra mirada per les façanes d'un celobert, la picada d'ullet al Romanticisme en l'obra de **Javier Artero** ens indueix a sospitar que alguna cosa del que es mou en l'edició d'enguany és el desig de veure, amb ulls del nostre temps, les petjades d'un passat que, lluny de desaparèixer, coexisteix entre nosaltres com aquest turista que fa segles era vist com un viatger.

Artistes seleccionats

En aquesta edició, Art<35 BS ha rebut 63 dossiers presentats per artistes de fins a 35 anys d'edat, que han cursat o cursen estudis en alguna de les facultats de Belles Arts d'Espanya i que han finalitzat el primer cicle de formació. El jurat, reunit el passat 27 de maig, va seleccionar per a aquesta exposició els candidats següents:

12	Aïda Andrés Rodrigálvarez
16	Javier Artero
20	Sonsoles Company
24	Di+IA group
28	Mar Guerrero
32	Charlotte Jansen
36	Iker Lemos
40	Clara Palomar
44	Mònica Planes
48	Cristina Santos

Aïda Andrés Rodrigálvarez

Barcelona, 1985

La suite “Les maneres” és fruit de la intersecció de diferents disciplines i inquietuds en el bagatge d’Aïda Andrés. El seu origen és el desig d’explorar la temperatura i la vibració del color a partir dels petits canvis tonals que caracteritzen el gravat a la manera negra. I l’artista ho fa amb llibertat, interessada en les possibilitats expressives, i amatent al diàleg entre intuïció i resultats que afavoreix el ritme dilatat de producció. Es planteja cada matriu com a medi per crear una obra única tot experimentant diferents maneres de treballar-la. A *Òval groc* la graneja manualment amb el *berceau* seguint el sistema convencional; en canvi, a les maneres “blava”, “vermella” i “verda” adopta el gravat mecànic amb sorra utilitzat per a la pedra i el vidre. La formació com a arquitecta de l’autora es manifesta també a *Matriu blava*, on incorpora el valor escultòric de la planxa de ferro a la suite i mostra el comportament de la tinta en un suport diferent del paper.

Cal destacar que el tractament democràtic de la superfície, així com l’estètica minimalista que inspira aquestes obres, subratlla el protagonisme del color. Les subtils variacions en la densitat del pigment provoquen volums, transparències, gradacions de calidesa i una agitació lluminosa que transcendeix el pla i el converteix en un espai físic i sensorial. Un escenari on aprendre a percebre els aspectes menys evidents d’allò que ens envolta.

És llicenciada en Arquitectura per la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) l’any 2010 i en Belles Arts per la Universitat de Barcelona (UB) l’any 2014. Part de la segona llicenciatura la cursa a l’estranger amb beques d’intercanvi d’estudis a la Universidade de São Paulo (2011-2012) i a l’Akademie Der Bildenden Künste München (2012-2013). Torna a Munic per fer pràctiques de litografia a l’Akademie (2013-2014) i viatja al Tamarind Institute, University of New Mexico (2013), on fa un taller. A Texas, visita la Chinati Foundation de Marfa i davant les obres de Donald Judd, Dan Flavin, Carl André i Roni Horn s’adona de què estava buscant.

Actualment, compagina l’ofici d’arquitecta amb el màster en Producció i Investigació Artística de la Universitat de Barcelona. La seva obra gira al voltant de l’experimentació amb les tècniques de la litografia i el gravat.

EXPOSICIONS INDIVIDUALS

2015

La Taché Gallery, Barcelona.

2014

CMY CMYY CMYC CMYM + Atmosferas, Tinta Invisible, Barcelona.

EXPOSICIONS COL·LECTIVES

2015

Art<35 BS, Sala Parés i Galeria Trama, Barcelona.

Fine Art - University Selection 2014-2015, Tsukuba University, Tòquio.

Perspectives - Art, Liver Diseases and Me (Hepatitis C), Facultat de Belles Arts de València (UPV) i Reed Messe Congress Centre, Viena.

2014

Rayuela, Instituto Cervantes, Munic.

Miniprint Finland 2014, Hyvinkää Art Museum.

2013

Der Stein, Akademie der Bildenden Künste, Munic.

2012

Die Busfahrt, Rosefeldt, Akademie der Bildenden Künste, Munic.

2011

Chair, Swab Barcelona.

Foto Lith, Facultat de Belles Arts de Barcelona, UB.

2010

Soundscape, Facultat de Belles Arts de Barcelona, UB.

Òval groc, 2014. Suite “Les maneres”. Monotip. Gravet a la manera negra en paper de cotó Somerset Satin White 300 g/m². 112 x 76 cm

Manera blava, 2014. Suite "Les maneres"
Monotip. Gravats a la manera negra en paper de cotó
Somerset Satin White 300 g/m²
112 x 76 cm

Manera vermella, 2014. Suite "Les maneres"
Monotip. Gravats a la manera negra en paper de cotó
Somerset Satin White 300 g/m²
112 x 76 cm

Manera verda, 2014. Suite "Les maneres"
Monotip. Gravats a la manera negra en paper de cotó
Somerset Satin White 300 g/m²
112 x 76 cm

Matriu blava, 2014. Suite "Les maneres"
Matriu de planxa de ferro gravada a la manera negra
100 x 70 x 0,4 cm

Javier Artero

Melilla, 1989

“El periplo” proposa una revisió en clau contemporània dels conceptes de viatge i paisatge del Romanticisme. El projecte s’articula a partir de la reproducció de l’emblemàtica pintura de C. D. Friedrich: *Viatger davant un mar de boira*. Els personatges d’Artero emulen el caminant de Friedrich, però, a diferència d’aquell, miren un espai mancat d’interès. El viatger del segle XIX, sublimat a través de l’acció individual de contemplació d’una natura grandiosa, és substituït pel turista que viu una experiència massificada. La recontextualització li arrenca la identitat i el situa en una escena neutra en què desapareix, també, el paisatge. L’horitzó buit obre un seguit de lectures possibles. Podria ser una referència al caràcter anodí, no transformador, de la manera de viatjar d’avui? Es tracta del teló de fons on es projecten les ambientacions intercanviables d’un turisme consumidor d’experiències predissenyades? És una metàfora de la manca de referents d’una societat que ho relativitza tot? Com a contrapunt al procés de banalització del viatge, l’artista hi inclou la fotografia *Naufregio*, una referència creuada a la pintura desapareguda de Friedrich *El naufragi de l’Esperança* i a les pasteres d’immigrants que, per necessitat, abracen el risc i per als quals el trajecte té tot el sentit del món. D’altra banda, quan integrem les diferents accepcions del mot “periplo” –narració, circumnavegació, anotacions útils per a futurs navegants, etc.– a la lectura, l’entrellat d’interpretacions s’enriqueix encara més.

Llicenciat en Belles Arts per la Universidad de Málaga (UMA) l’any 2012, havent estudiat l’últim curs a la Universitat Passau (Alemanya) amb una beca Erasmus. Màster en Producció i Investigació Artística per la Universitat de Barcelona (UB) l’any 2014. Actualment fa el doctorat en Art i Humanitats a la UMA amb una beca d’artista resident.

EXPOSICIONS INDIVIDUALS

2015

El periplo, El Butrón, Sevilla.

2014

Las postales del museo, Museo Arqueológico de Santaella, Còrdova.

La disección lúcida, Muestra arte D’Mencia, Doña Mencia, Còrdova.

2013

La disección lúcida, Facultad de Bellas Artes UMA.

EXPOSICIONS COL·LECTIVES (SELECCIÓ)

2015

Art<35 BS, Sala Parés i Galeria Trama, Barcelona.

Artistas en residencia. Viaje entre el programa y la deriva, Galeria Isabel Hurley, Màlaga.

Art@Tell 3/2015, Universitat St. Gallen, Suïssa.

Cantos rodados, MAD Antequera, Màlaga.

BIUNIC 2015, Bienal Universitaria Andaluza Creación Plástica Contemporánea, Sevilla.

2014

Causa o Pretexto, Espacio Iniciararte, Màlaga.

I Premio Arte Joven Gijón, Sala de Exposiciones Antiguo Instituto de Gijón.

Artes Visuales MàlagaCrea, CAC Màlaga.

Under 35, Galería GACMA, Màlaga.

2013

Tres estados, Sala Palmeral, Espacio Iniciararte, Màlaga.

Festival de Màlaga. Cine Español, UMA.

Underground 1.0, Sala Fundación Cruzcampo, Màlaga.

2012

On double la mise à sac, 3a i 4a Borsa de Compra de la Facultad de Bellas Artes UMA.

2011

IKAS-ART, BEC Bilbao Exhibition Centre, Bilbao.

Caninos en flor, Centro Cultural Provincial, Màlaga.

Supersticiones contemporáneas, Fundación Cajasol, Sevilla.

De la memoria al artista, Facultad de Bellas Artes, UMA.

LOOP, Hotel Catalonia Rambla, Barcelona.

The Viewers, 2015. Projecte “El periplo”. Fotografia sobre paper Hahnemühle FineArt Baryta muntada sobre PVC. 30 x 35 cm
The Viewers, 2015. Projecte “El periplo”. Fotografia sobre paper Hahnemühle FineArt Baryta muntada sobre PVC. 30 x 35 cm

El Naufragio, 2015. Projecte "El periplo". Fotografia sobre paper Hahnemühle FineArt Baryta muntada sobre PVC. 50 x 65 cm
El Periplo, 2015. Fotografia sobre paper Hahnemühle FineArt Baryta muntada sobre PVC. 70 x 90 cm

Sense títol, 2015. Projecte "El periplo". Fotografia sobre paper Hahnemühle FineArt Baryta muntada sobre PVC. 50 x 65 cm

Sonsoles Company

Madrid, 1993

El paisatge és un motiu recurrent en la producció de Sonsoles Company; li serveix per conduir la reflexió sobre diferents aspectes de la realitat que ens envolta i la manera com ens hi relacionem. La sèrie de fotografies “Slow Waves” posa en el punt de mira espais urbans limítrofes que mostren construccions obsoletes, a mig acabar o abandonades. Es tracta de llocs sense veu, antipostals de territoris que podem trobar en qualsevol ciutat. El seu interès radica precisament en l’ambigüitat del seu caràcter i en la disfuncionalitat de les edificacions que hi veiem, de les quals n’emana una poètica onírica, de l’absurd. El fet de no ser espais ordenats ni complir una funció clara fa possible que l’espectador hi pugui projectar la seva subjectivitat. La seva indefinició, subratllada per l’òptica documental i neutra amb què l’artista els registra, convida a transitar-los lliurement amb el bagatge de records i d’imaginació que cadascú porta al damunt. D’aquí la paradoxa que aquests indrets deshabitats puguin convertir-se en llocs de retrobament personal. La circumstància que siguin escenes intercanviables amb paisatges d’altres perifèries urbanes els dona un aire de familiaritat que contribueix a a fer-les funcionar –sobretot quan se les mira des de l’enyorament del nouvingut– com a ressorts de memòria i d’arrelament.

Resideix a Gran Canària des de 1995.

Està acabant el grau de Belles Arts a la Universitat de Barcelona (UB). Va cursar els dos primers anys de la llicenciatura a la Universidad de La Laguna (ULL) entre 2011-2013. Va ser becada per l’Accademia di Belle Arti di Brera, Milà, on realitzà el tercer any d’estudis (2013-14).

Treballa amb tècniques diverses, com la fotografia, el vídeo o l’escultura, que normalment fa convergir en instal·lacions.

EXPOSICIONS COL·LECTIVES

2015

Art<35 BS, Sala Parés i Galeria Trama, Barcelona.

Diez y Siete, Facultat de Belles Arts de Barcelona UB.

2014

Mediterranean Dream. Itinerant per Salerno, Bolonya, Siena, Roma i Milà.

4 setmanes, Taller d’Arts Plàstiques Albarrán, Barcelona.

Multilayers, Hotel NH Nhow, Milà.

Pim-Pam, Galeria La Futura, Barcelona.

2013

NAIFEST, Primer festival artístic de canaris en Madrid, Sala Clamores, Madrid.

Festival LPA Te Mudas Fest, Las Palmas de Gran Canària.

Carne cruda, Sede Institucional de Turismo, Las Palmas de Gran Canària.

Jóvenes creadores, Fundació La Caixa, La Laguna, Tenerife.

Sèrie *Slow Waves* #1, 2015. Fotografia analògica, pel·lícula en color de 35 mm. Paper de cotó Epson Hot Press mat 330 g/m². 42 x 28 cm

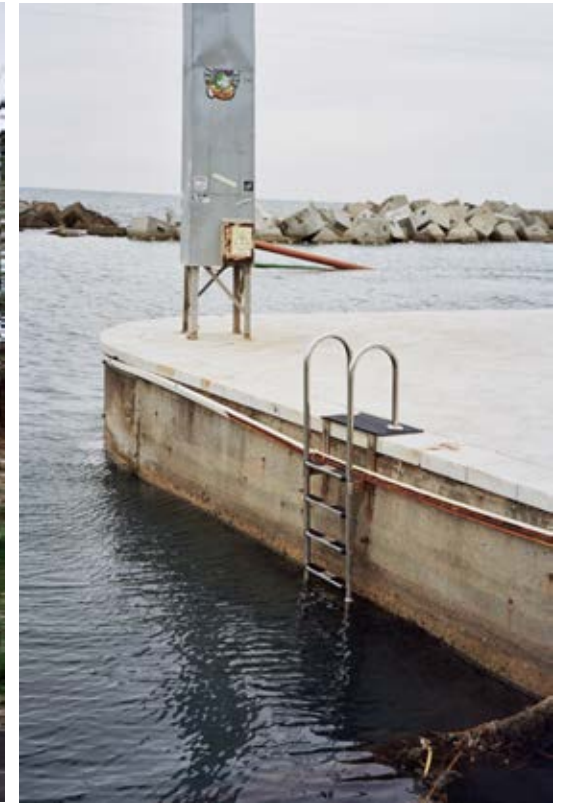
Sèrie *Slow Waves* #2, 2015
Fotografia analògica, pel·lícula en color de 35 mm
Paper de cotó Epson Hot Press mat 330 g/m²
42 x 28 cm

Sèrie *Slow Waves* #3, 2015
Fotografia analògica, pel·lícula en color de 35 mm
Paper de cotó Epson Hot Press mat 330 g/m²
42 x 28 cm

Sèrie *Slow Waves* #4, 2015
Fotografia analògica, pel·lícula en color de 35 mm
Paper de cotó Epson Hot Press mat 330 g/m²
42 x 28 cm

Sèrie *Slow Waves* #5, 2015
Fotografia analògica, pel·lícula en color de 35 mm
Paper de cotó Epson Hot Press mat 330 g/m²
42 x 28 cm

Di+IA group

Elx, 1984

Elx, 1983

Les obres que Di+IA group presenten a Art<35 BS formen part del projecte "En Materia. Azul", iniciat l'any 2014. El seu fonament és intervenir, a l'hora de fer un quadre, en el procés de trobada de la pintura amb el suport. Les sèries que veiem aquí són el resultat de portar la tela a la pintura, en lloc de dur la pintura a la tela. A través d'aquest plantejament, els artistes introdueixen un gir en la reflexió al voltant de la naturalesa d'aquest llenguatge. En comptes de centrar-se en les qualitats de la matèria, el color i el suport, les obres que ens ocupen investiguen l'efecte produït en el comportament plàstic dels materials quan s'altera l'ordre convencional de la pràctica pictòrica. Per fer-ho, simplifiquen els elements en joc i fan lleugeres adaptacions en la densitat del color i en la resistència del suport. El canvi provoca noves tensions conceptuals i formals que retroalimenten la reflexió sobre l'essència de la pintura. Els títols de les sèries que formen el projecte fan referència als mètodes utilitzats per dur a terme aquestes experiències: el contacte i la immersió del suport en el pigment. En el primer cas, el procediment exalta la superfície bidimensional i monocroma a través de les empremtes de direcció, accidents i relleu creats en la substància blava. En el segon, l'obra adquireix valor d'objecte, l'anvers i el revers desapareixen quan tots els costats adquireixen la mateixa importància i el quadre es converteix en una pintura escultòrica.

Grup artístic format per Diana Lozano (Elx, 1984) i Álvaro Jaén (Elx, 1983) que es crea al voltant de l'interès per reflexionar sobre la naturalesa física de l'obra pictòrica; la seva pràctica planteja de quina manera les parts implicades (matèria, suport) influeixen en el desenvolupament de l'obra.

Són llicenciats en Belles Arts per la Universitat Politècnica de València (UPV) els anys 2010 i 2011. S'especialitzen en el camp del pensament contemporani i de la cultura visual cursant el màster universitari de Producció Artística de la UPV (2012/2013). Altres estudis realitzats són: seminaris de diàlegs amb l'art "La voz en la mirada", UPV (2008-2010); taller i seminari "Estética de la Memoria. Muralismo y pintura callejera", Villa El Esfuerzo - Comuna El Bosque, Facultad de Artes Universidad de Chile (2011); curs "El Espacio a Medida del Cuerpo", UPV (2011); congrés "UR_VERSITAT 2012. Lecturas Recíprocas y Alternativas de la Modernidad", UPV; curs "Del dibujo del mapa al trazo en el territorio", UPV (2013).

EXPOSICIONS INDIVIDUALS

2012

Mirar desde el espacio, Sala d'arcs, Fundació Chirivella Soriano, València.

CV-743. Entre Teulada y Moraira. Arte en el paisaje, Auditori de Teulada Moraira, Teulada, Alacant.

EXPOSICIONS COL·LECTIVES

2015

Art<35 BS, Sala Parés i Galeria Trama, Barcelona.

Everyday, Incubarte 7 Festival Internacional de Arte, Ibercaja, València.

10 x 10 Poliniza, Sala d'exposicions UPV, València.

2014

Selecta + Suma, Sala d'exposicions de les Drassanes, València.

2013

Love is a fist, espai Sessantanove, València.

2012

Estéticas de la memoria. Muralismo y pintura callejera, Comuna El Bosque, Santiago de Chile.

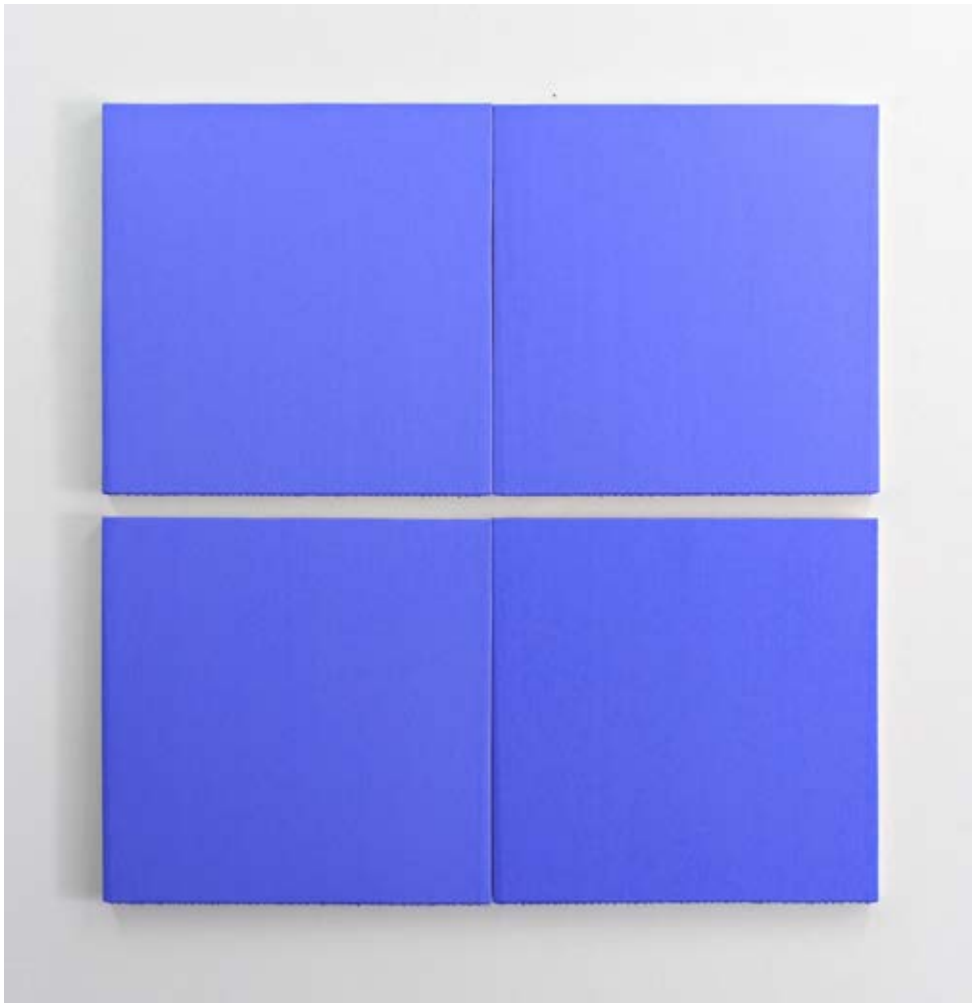
Vacaciones en el mar, The Summer Exhibition, Ajuntament de Benidorm, Alacant.

Pol·linitzar objectes i dibuixos, Espai en vitrina, Facultat de Belles Arts UPV.

Poliniza 2012, VII Festival Poliniza Arte Urbano, UPV.

Sumergido nº 40, 2015. Polímer acrílic sobre tela de cotó damunt bastidor amb contraplacat. 28,5 x 5,5 x 25 cm

Dis-contacto n° 24, 2015. Polímer acrílic sobre tela de cotó damunt bastidor amb contraplacat. 160 x 165 x 4,5 cm
Dis-contacto n° 30, 2015. Polímer acrílic sobre tela de cotó damunt bastidor amb contraplacat. 42 x 134,5 x 5 cm

Sumergido n° 45, 2015. Polímer acrílic sobre tela de cotó damunt bastidor amb contraplacat. 45 x 67 x 4 cm
Sumergido n° 47, 2015. Polímer acrílic sobre tela de cotó damunt bastidor amb contraplacat. 95 x 120 x 4,5 cm

Mar Guerrero

Palma de Mallorca, 1991

“Paisaje en construcción” és una sèrie que presenta cinc escenografies casuals i anònimes producte del procés d’urbanització de la costa mallorquina. Mar Guerrero posa la mirada en l’encontre discordant del paisatge amb estructures a mig alçar. Les seves fotografies mostren un espai en transició on els materials d’obra i de rebuig contrasten amb la vegetació, el mar, el cel. Les diferències de forma, textura, llum i color doten les imatges d’un caràcter pictòric i, alhora, subratllen les tensions entre els cossos orgànics, la fluïdesa dels elements i els objectes industrials. L’espai de la composició s’organitza precisament al voltant d’aquestes tensions que, d’altra banda, subratllen la discrepància entre la intenció de domar l’entorn, la disposició fortuïta de les eines per fer-ho i l’ordre natural. Així s’estableix una correspondència entre la construcció de la mirada fotogràfica i la d’aquests nous paisatges. L’artista dona visibilitat a aquests escenaris marginals que, inadvertidament, han passat a formar part integral de la vida quotidiana i de l’economia illenca. L’estranyesa que provoquen situa en el punt de mira la transformació a què el paisatge és sotmès, així com els aspectes sociolaborals de la construcció i l’especulació urbanística que hi estan relacionats.

Grau en Belles Arts per la Universidad de Castilla - La Mancha (UCLM), l’any 2014. Beca de col·laboració de Gestió i Comissariat del Departament d’Art de Cuenca UCLM, l’any 2013. Estudis complementaris: “La percepción del espacio de exposición a partir de la experiencia de la pintura”, curs de Miquel Mont a la Facultat de Belles Arts UPV (2014), i Taller de Performance amb Anto Rodríguez a la Facultat de Belles Arts de Cuenca UCLM.

Actualment cursa el màster oficial de Producció Artística (UPV) amb una beca de col·laboració.

EXPOSICIONS INDIVIDUALS

2014

Emplazamientos marcados fuera de temporada, Facultat de Belles Arts de Cuenca UCLM.

No borrar, Facultat de Belles Arts de Cuenca UCLM.

EXPOSICIONS COL·LECTIVES

2015

Art<35 BS, Sala Parés i Galeria Trama, Barcelona.

PAM!15, III Mostra de Produccions Artístiques i Multimedia, Facultat de Belles Arts UPV.

“Hacer, sumar, desaprender”, seminari organitzat per ARTEA i UCLM. Performance: *Gastar, invertir, perder*.

SCAN Spanish Contemporary Art Network. Seleccionada per a la publicació *online*.

2014

Tejidos, Facultat de Belles Arts de Cuenca UCLM.

Amarillo, Facultat de Belles Arts de Cuenca UCLM.

Intramurs. Festival per l’Art a València. Performance al Mercat Central: *Más allá de la fruta, el mercado vive*.

2013

Extendido, Festival de Arte Emergente Ciudad de Cuenca, Sala Cruz Novillo, Cuenca.

Paisaje en construcción nº 1, 2015. Còpia Ultrachrome en paper fotogràfic Ilford Galerie Smooth Pearl 310 g/m². Muntatge en kapa de 5 mm. 43,5 x 60 cm

Paisaje en construcción nº 2, 2015. Còpia Ultrachrome en paper fotogràfic Ilford Galerie Smooth Pearl 310 g/m². Muntatge en kapa de 5 mm. 43,5 x 60 cm

Paisaje en construcción n° 3, 2015. Còpia Ultrachrome en paper fotogràfic Ilford Galerie Smooth Pearl 310 g/m².
Muntatge en kapa de 5 mm. 43,5 x 60 cm

Paisaje en construcción n° 4, 2015. Còpia Ultrachrome en paper fotogràfic Ilford Galerie Smooth Pearl 310 g/m².
Muntatge en kapa de 5 mm. 43,5 x 60 cm

Paisaje en construcción n° 5, 2015. Còpia Ultrachrome en paper fotogràfic Ilford Galerie Smooth Pearl 310 g/m².
Muntatge en kapa de 5 mm. 43,5 x 60 cm

Charlotte Jansen

Herdecke (Alemanya), 1991

Charlotte Jansen explora el paisatge urbà a través de la mirada fotogràfica. "Ein Stück vom Himmel" (Un tros de cel) és un dels projectes amb què mostra aspectes poc coneguts de Barcelona, ciutat on resideix des de fa gairebé cinc anys. Moguda per la curiositat de descobrir el que hi ha darrera la cara pública i turística de l'urbs, va trobar que els celoberts de molts edificis reflecteixen la vida dels barcelonins i la seva història. Amb aquestes fotografies, l'artista dona visibilitat a l'atractiu d'uns patis interiors que es troben entre allò públic i allò privat. Els mira des de baix, fent transitar la mirada des de la foscor cap a la llum. El fragment de cel que mostren, tot i estar perfectament emmarcat, és un espai indefinit que exerceix una forta atracció. D'altra banda, la nitidesa dels detalls a les parets crida a recórrer-les. Així, l'artista provoca una mirada polaritzada que convida a transitar per l'indret. Gràcies al gran format, al punt de vista adoptat i a l'excel·lent resolució de les imatges, l'espai sembla embolcallar l'espectador que es perd entre els elements arquitectònics i la claror creixent. Per aconseguir que aquests efectes es donin a l'uníson, Jansen capta cada celobert a través de moltes preses que després selecciona i munta amb cura. Sorprenentment, el fotomuntatge és invisible i no resta versemblança a aquestes imatges que revisen, en clau contemporània, molts dels preceptes derivats de la fotografia de la Nova Objectivitat.

Està acabant el grau de Belles Arts a la Universitat de Barcelona (UB), ciutat on resideix des de l'any 2010. Durant el 2014 i 2015 treballa en els següents estudis de Ciutat Vella (Barcelona): Diaz Wichmann Photography, com a assistent de fotografia, i com a ajudant de producció a Kalapa estudi de vídeo producció i a Royal Fatima FilmMaker. Entre 2010-2011 va fer pràctiques a diverses empreses de Berlín: l'estudi de disseny gràfic i web Eps 51, la galeria Fine Art Galerie (2010) i com a dissenyadora gràfica a l'empresa Schwarzer Pfeffer (2011).

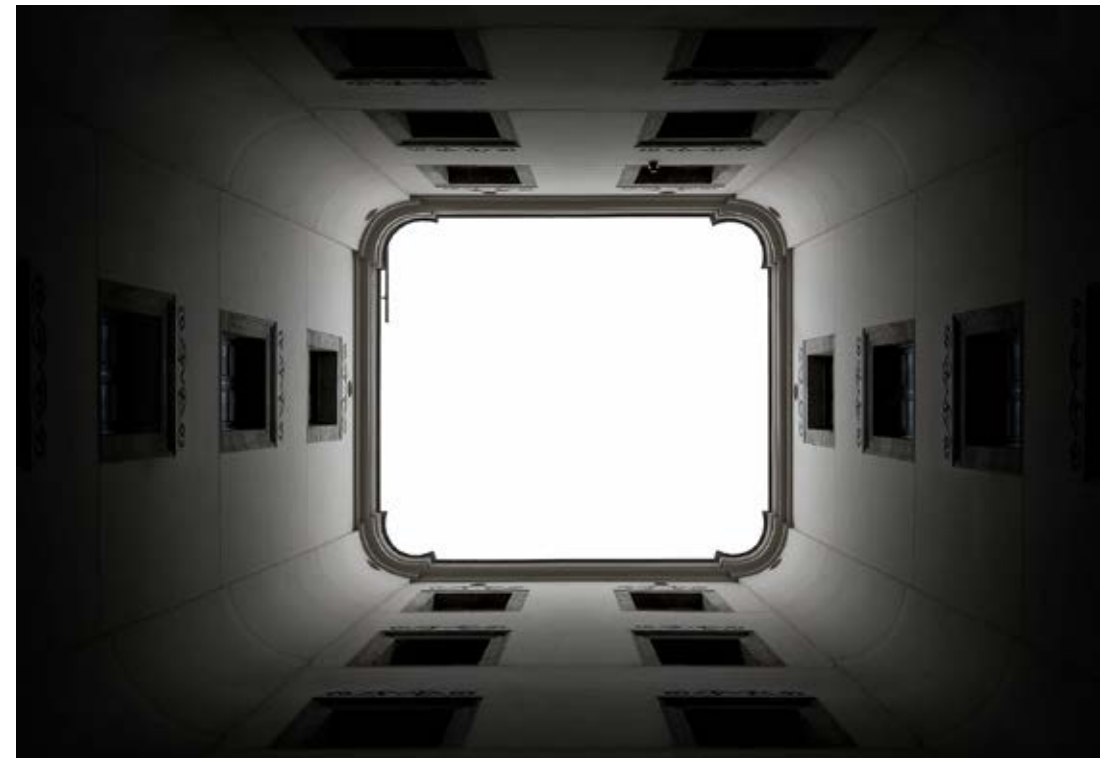
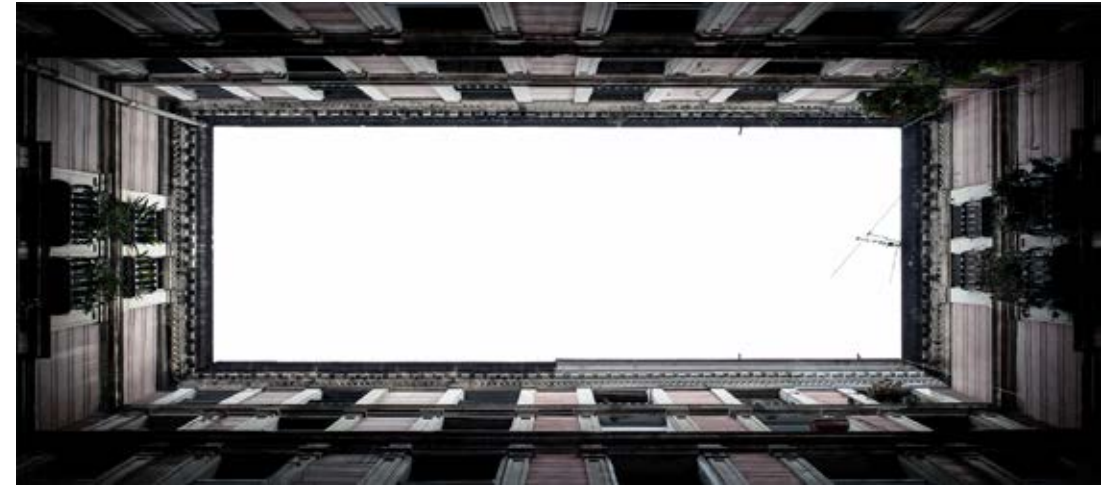
EXPOSICIONS COL·LECTIVES

2015

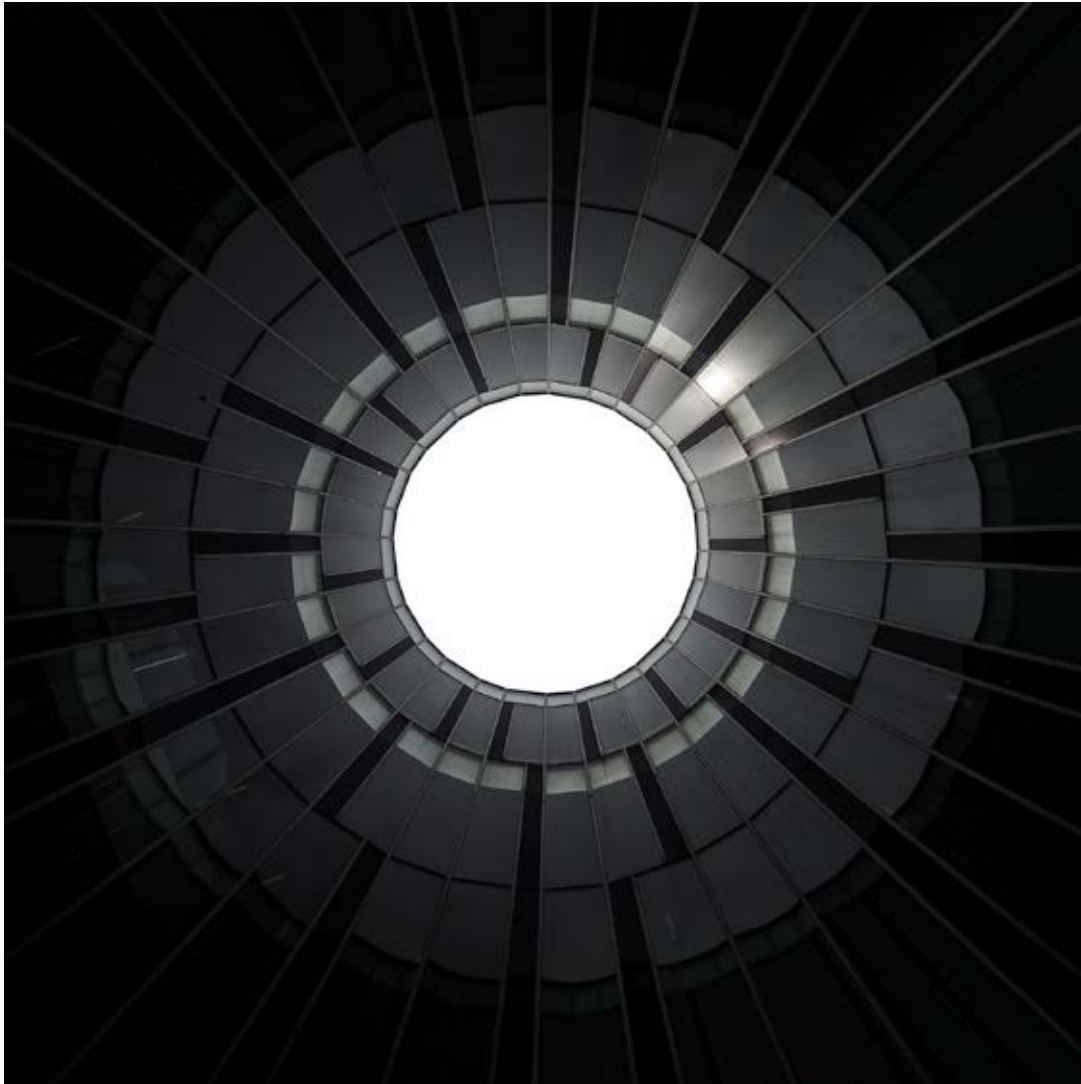
Art<35 BS, Sala Parés i Galeria Trama, Barcelona.

Pim-Pam, Galeria La Futura, Barcelona.

Diez y Siete, Facultat de Belles Arts de Barcelona UB.

Ein Stück vom Himmel I, 2015. C-print sobre paper fotogràfic Enhanced Matte Epson. 70 x 158 cm
Ein Stück vom Himmel II, 2015. C-print sobre paper fotogràfic Enhanced Matte Epson. 70 x 100 cm

Ein Stück vom Himmel III, 2015
C-print sobre paper fotogràfic Enhanced Matte Epson. 70 x 70 cm

Ein Stück vom Himmel IV, 2015. C-print sobre paper fotogràfic Enhanced Matte Epson. 70 x 78 cm
Ein Stück vom Himmel V, 2015. C-print sobre paper fotogràfic Enhanced Matte Epson. 70 x 139 cm

Iker Lemos

València, 1991

Les obres que Iker Lemos presenta a Art<35 BS reflexionen sobre la imatge i la seva representació. I ho fa des d'una perspectiva que incorpora l'apropiació i la reproducció d'originals a la construcció d'un nou quadre. Amb aquest plantejament, troba una manera de sortir de la roda del discurs sobre l'omnipresència contemporània de la imatge i la suplantació de l'obra original pel símil, tot buscant un camí d'actuació des de la mateixa pràctica artística. Parteix de la fragmentació, superposició, manipulació i desplaçament d'imatges trobades, i en genera d'altres que, amb l'ajut de diferents tècniques i materials, tradueix al llenguatge pictòric. És a dir, la seva producció assumeix les variants que origina la multiplicació des de mirades i llocs diferents, així com el nou model de visualització intensificat que ha disseminat internet. Un altre aspecte que cal destacar és l'ús de sistemes de representació desenvolupats al voltant de la pintura i de les tècniques de reproducció –gràfics, cartes de color, quadrícules i grafismes–, que tan aviat contribueixen a la reelaboració de les imatges (amb la qual cosa adquireixen un aire multidisciplinari) com a redefinir els límits de l'espai pictòric i del suport. Resumint; en lloc de preocupar-se per la distància que la cultura de la hipervisualitat ha creat entre la imatge original i la seva representació, Lemos hi troba els elements i la inspiració per construir una realitat pictòrica que les acosta.

Llicenciat en Belles Arts per la Universitat Miguel Hernández d'Elx (UMH) l'any 2014. Cursa part dels seus estudis de grau a l'Accademia Albertina delle Belle Arti di Torino (Itàlia), amb una beca Sòcrates-Erasmus (2012-2013), i a la Real Academia de Bellas Artes Santa Isabel de Hungría de la Universidad de Sevilla (US), amb una beca Sèneca (2013-2014). Curs sobre "Realisme i figuració" impartit per A. López i A. García Ibañez, Olula del Río, Almeria (2013). El 2014 rep una beca de residència de la Fundació Rodríguez Acosta, Granada; participa en les trobades "Confluències", UMH-Mustang Art Gallery, Elx, i "TV Encontro de Artistas Novos", Santiago de Compostel·la. El 2015 ha estat seleccionat per a "Selecta 2015, Visionat de Portfolis", IVAM, i "Artdating Selecta", València.

Actualment cursa el màster oficial de Producció Artística a la Facultat de Belles Arts de la Universitat Politècnica de València (UPV). El seu treball pictòric explora el caràcter de la imatge, la seva relació amb el medi i els límits físics de la pintura.

EXPOSICIONS COL·LECTIVES (SELECCIÓ)

2015

Art<35 BS, Sala Parés i Galeria Trama, Barcelona.

Found in traslation, Galeria del Tossal – Incubarte

7 Festival Internacional d'Art, Ibercaja, València.

Saliendo de la zona de confort (Selecta-15), Sala d'exposicions de les Drassanes, València.

Hide and seek, Galeria Silvestre – 5a edició de "A 3 bandas", Madrid.

2014

II Convocatòria de Pintura Mardel, Centre Municipal de les Arts, Alacant.

"Riberas del Guadaíra", Museo Alcalá de Guadaíra, Sevilla.

III Jornadas de Pintura al Aire Libre – Alumnos de Paisaje, Facultat de Belles Arts US, Fundació Fernando Villalón, Morón de la Frontera, Sevilla.

Premi de Pintura Ateneo de Sevilla.

Concurs Nous Creadors Pintura i Escultura de Benidorm, Alacant.

2013

III Festival Architettura in Città 2013 – projecte *Spazi Sospesi* de l'Accademia Albertina, Torí (Itàlia).

2012

Bèrnia 2012, exposició de pintura d'alumnes de Belles Arts, Edifici Rectorat UMH, Elx i itinerant per Alacant.

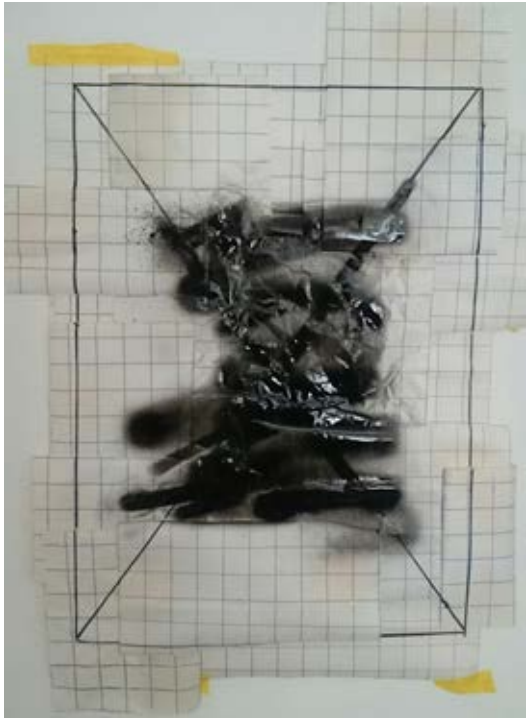
2011

De l'infinit a l'infinitesimal, Patronat Municipal de Cultura d'Alacant.

Imagen aparente. Dentro y fuera, 2015

Políptic de mides variables. Impressió digital i cinta groga (122 x 86 cm), oli i esmalt sobre fusta (122 x 86 cm) i reproduccions digitals

Sin figura, 2015
Impressió digital
92 x 73 cm

Sin título (fuera), 2015
Oli i esmalt sobre tela
35 x 27 cm

Módulo lunar (imagen no encontrada), 2015
Oli i esmalt sobre fusta
165 x 122 cm

Dentro (sin fondo), 2015
Oli i esmalt sobre tela
41,5 x 37 cm

Clara Palomar

Castelló de la Plana, 1990

Edificios para habitar és una selecció de fotografies que mostra, a manera d'inventari, cases rurals abandonades davant un rerefons urbà de pisos de nova construcció. Es tracta d'escenes que retraten el ràpid avanç de la ciutat a València i que tenen la peculiaritat de presentar, plegades, dues èpoques i formes de vida excloents. L'artista confronta els habitatges de la gent comú i els fa servir com a símbols de sistemes socioeconòmics diferents i per mostrar com aquests es relacionen amb l'entorn. El deteriorament de les cases rurals i els seus murs plens de grafitis parlen d'un present que menysté el passat i l'engoleix implacablement. Les fotografies de Clara Palomar, preses totes des de la mateixa perspectiva documental, funcionen a diferents nivells. Primerament, l'avorrida uniformitat dels blocs de pisos que hi ha al fons assenyalen el perill que afecta la perifèria de les ciutats: esdevenir indrets sense caràcter ni cap mena d'interès. En segon lloc, registren l'amenaça a què estan subjectes les construccions típiques de l'horta valenciana i el seu llegat. Tot seguit, les reivindiquen com a refugis de memòria (qualitat que dona títol a la sèrie a la qual pertanyen) que permeten connectar amb el passat i trobar la pròpia identitat. I, finalment, són el primer pas per retornar-los la dignitat. Fotografiar-les, catalogar-les, significa reconèixer-les i integrar-les en la consciència de la societat. "Habitar" aquests refugis de memòria és el camí per repensar el present.

Llicenciada en Belles Arts per la Universitat Politècnica de València (UPV) l'any 2015. Cursa una part dels estudis de grau a l'estranger: al Burg Giebichenstein Kunsthochschule Halle d'Alemanya amb una beca Erasmus (2011-2012) i al College of Fine Arts, University of South Wales (UNSW) d'Austràlia, amb una beca Promoe (2014). També participa en el seminari "Els llocs del futur", Grup d'investigació Arquitectura i Pensament de l'Escola d'Arquitectura UPV, i en el simposi "Exposició? Alternatives dins i fora del format", Espai d'Art Contemporani Castelló (EACC).

Artista multidisciplinària que treballa en àmbits tan diferents com la fotografia, el llibre d'artista o la instal·lació, la seva producció se centra en les idees del passat i la memòria relacionades amb la identitat tant social com personal.

EXPOSICIONS INDIVIDUALS

2015

Quan la pluja rega. XVII Mostra Cultural de l'Alcalatén, Costur, Castelló.

2013

Jardín de raíces, Sala Campoamor, València.

EXPOSICIONS COL·LECTIVES

2015

Art<35 BS, Sala Parés i Galeria Trama, Barcelona.

2014

Beyond a Thousand Words, Verge Gallery - Head On Festival, Sidney (Austràlia).

Pina Bausch. You just have to get crazier, Cofa Space, Sidney.

34Cica. Concurs Internacional de Ceràmica de l'Alcora, Museu de Ceràmica, l'Alcora, Castelló.

2013

Bibliofilia, Centre Cultural Obrapropia, València.

Maratón fotográfico Valencia 2013, Museo Príncipe Felipe, València.

2012

BURG. Jahresausstellung 2012, Burg Giebichenstein Kunsthochschule, Halle (Alemanya).

El rostro el otro, Atri dels bambús, Palau de la Música, València.

1. f. *Edificio para habitar*. Sèrie "Refugios de memoria", 2014-2015. Fotografia. Impressió digital sobre paper. 36,5 x 55 cm
3. f. *Edificio para habitar*. Sèrie "Refugios de memoria", 2014-2015. Fotografia. Impressió digital sobre paper. 36,5 x 55 cm

5.f. Edificio para habitar. Sèrie "Refugios de memoria", 2014-2015. Fotografia. Impressió digital sobre paper. 36,5 x 55 cm
8.f. Edificio para habitar. Sèrie "Refugios de memoria", 2014-2015. Fotografia. Impressió digital sobre paper. 36,5 x 55 cm

9.f. Edificio para habitar. Sèrie "Refugios de memoria", 2014-2015. Fotografia. Impressió digital sobre paper. 36,5 x 55 cm

Mònica Planes

Barcelona, 1992

“Les Visualitzacions de l’espai del no-res” de Mònica Planes ens posen davant estructures descontextualitzades del paisatge urbà per fer-nos adonar de la seva existència autònoma. Es tracta d’elements que són fruit de situacions fortuïtes o transitòries i que es presenten en mil combinacions possibles. Tant poden ser tanques i murs que amaguen edificis enigmàtics, com mecanismes obsolets, teulades d’uralita o contenidors. El que tenen en comú és la desvinculació amb l’entorn i la seva manca de sentit aparent. Són elements exclosos de la retícula urbana, producte de l’expansió i la reordenació constants, els quals, paradoxalment, s’escampen pel paisatge de forma desordenada, incidint-hi sense un propòsit concret. Conformen, així, espais desconcertants que no esperen ser contemplats ni tinguts en compte i que, un cop vistos, són descartats de la memòria. Funcionen com a parèntesis desconnectats enmig de l’ordre de la ciutat, com a segments en blanc de la nostra percepció. I és justament per tot això que atrauen l’atenció de Planes: la seva indefinició li permet experimentar amb el sentit dels objectes i les relacions que estableixen. Abraçar “l’espai del no-res” significa valorar-lo per si mateix i pensar-lo des de la creativitat per fer possible allò inimaginable. Quan l’espectador l’assumeix, adopta una postura activa en la relectura de l’entorn i, com l’autora, expandeix la mirada incorporant-hi alhora la perifèria del pensament i la seva força transformadora.

Grau en Belles Arts per la Universitat de Barcelona (UB) l’any 2014. Participa en el seminari “OnMediation/2. Teoria i pràctiques curatorials en l’art global” organitzat pel grup de recerca Art, Globalització, Interculturalitat (AGI) de l’UB i pel qual rep una beca de la galeria ADN (2014-15). Entre 2011-2014 atén el taller de gravat “Artcontraprova”, al barri del Camp de l’Arpa de Barcelona. Anteriorment, es va interessar per diferents tècniques de joieria i treballà en alguns projectes al taller d’Eugen Steier.

Actualment cursa el màster oficial de Producció i Recerca Artística (UB), i participa, des de l’any 2010, en la reconversió d’una antiga fàbrica tèxtil en espai de creació i intercanvi artístic al passatge Frigola del barri de Gràcia, Barcelona.

EXPOSICIONS COL·LECTIVES

2015

Art<35 BS, Sala Parés i Galeria Trama, Barcelona.

AmbArtGent, Edifici del Relotge, Recinte Escola Industrial, Barcelona.

Tedium Vitae (projecte de commissariat del seminari OnMediation/2), ADN Platform, Sant Cugat del Vallès, Barcelona.

2014

Sense Títol 14, Facultat de Belles Arts, Universitat de Barcelona.

Sense títol (28 de febrer), 2014. Sèrie “Visualitzacions de l’espai del no-res”. Fotografia digital sobre paper. 30 x 45 cm
Sense títol (14 de març), 2014. Sèrie “Visualitzacions de l’espai del no-res”. Fotografia digital sobre paper. 30 x 45 cm

Sense títol (1 d'abril), 2014. Sèrie "Visualitzacions de l'espai del no-res". Fotografia digital sobre paper. 30 x 45 cm
Sense títol (6 de juny), 2014. Sèrie "Visualitzacions de l'espai del no-res". Fotografia digital sobre paper. 30 x 45 cm

Sense títol (1 de maig), 2015. Sèrie "Visualitzacions de l'espai del no-res". Fotografia digital sobre paper. 30 x 45 cm

Cristina Santos

Vila-real (Castelló), 1990

L'obra de Cristina Santos reflexiona sobre l'efecte del món virtual en les nostres vides. Cada vegada més, la relació amb l'entorn es produeix a través d'internet, que, des de la pantalla de l'ordinador, afecta la nostra percepció de la realitat. L'autora trasllada a la pràctica artística els hàbits de consum, producció i manipulació de material virtual propis de la contemporaneïtat. Les obres que presenta a Art<35 BS s'originen en l'apropiació d'imatges mentre navega per plataformes i llocs web. Mitjançant la fotografia, l'escaneig de pantalles i la pintura reproduceix l'allunyament de la realitat i la suplantació de l'experiència directa a què fan referència *White Fade* –la imatge residual que arriba a l'espectador és el resultat dels canvis acumulatius que modifiquen l'original– i *Sssssppplaasshhh II* –on, en comptes de l'esquitxada a la pell, ens conformem a observar-ne un resultat indirecte. Un altre risc que comporta la facilitat d'accés a la informació és la saturació; el políptic *Todo y nada* escenifica la superposició de pantalles obertes i l'acumulació d'estímul visual d'indole diferent que acaben per anular el sentit del que s'està veient. Amb tot, la possibilitat d'estar constantment connectats a internet ha creat una inèrcia que és difícil d'aturar. El consum d'imatges sembla meravellós, excitant i necessari per estar a l'última o, com dirien en *slang* internauta, és simplement *Kam*. Per trencar aquesta dinàmica, Santos proposa representar aquesta realitat desarmada a través de les diferents tècniques que integra en el pla pictòric. El seu desig és el de recuperar un temps i un espai contemplatiu que permetin reflexionar sobre la hipervisualitat actual.

Llicenciada en Belles Arts per la Universitat Politècnica de València (UPV) l'any 2013. Actualment cursa el màster oficial de Producció Artística a la Facultat de Belles Arts, UPV. Compagina els seus estudis amb una beca de col·laboració del Ministeri d'Educació i Ciència que porta a terme al Departament de Dibuix de la mateixa facultat. Paral·lelament, desenvolupa el seu treball com a artista visual, centrant-se en la reflexió al voltant de la pintura, els codis de representació, la seva relació amb la realitat, i la cultura visual.

EXPOSICIONS COL·LECTIVES

2015

Art<35 BS, Sala Parés i Galeria Trama, Barcelona.

Getxoarte, Saló de pràctiques contemporànies, Las Arenas, Getxo, Biscaia (seleccionada).

Call 2015. XVII Convocatòria Internacional per a joves artistes, Galeria Luís Adelantado, València.

FISAD, First International Festival of Schools of Arts and Design, Accademia Albertina, Torí.

Premi Senyera d'Art, modalitat pintura, València.

PAM!15, III Mostra de Producció Artística i Multimèdia, Facultat de Belles Arts UPV.

2013

XV Trobada de pintors Xavier Pousa, Fundació Mondariz Balneario, Mondariz, Pontevedra.

XVI Concurso de las artes y cortometrajes Galileo Galilei, València.

2012

El rostro el otro, Atri dels bambús, Palau de la Música, València.

XXIV Biennial de Pintura Vila de Paterna, València (premi d'adquisició).

2011

Exposició Curso de Pintores Pensionados en Segovia, Palacio del Quintanar, Segòvia.

Composició II, 2015. Políptic. Fotografia digital encolada sobre fusta (19,2 x 29,7 cm); oli, esmalt i precinte sobre fusta (116 x 81 cm), i oli sobre paper (100 x 70 cm)

Todo y nada I, 2015. Políptic. Oli sobre fusta (55 x 45 cm), oli i esmalt sobre tela (40 x 50 cm), oli i esmalt sobre lli (41 x 33 cm), impressió digital (30 x 30 cm), i oli i plàstic sobre tela encolada (24 x 19 cm)
White Fade, 2014. Fotografia digital encolada sobre fusta. 37,3 x 49,7 cm

Sssspplaasshh II, 2015. Acrílic sobre paper, 68 x 50 x 10 cm. (Mides variables segons s'adapti al racó on es pengi)
Kam, 2015. Políptic. Acrílic sobre fusta (24 x 24 x 4 cm), i fotografia digital (24 x 19,3 cm)

Art<35 BS, 2015

Antes de que la cultura de la subvención causara mella en la carrera de no pocos artistas de nuestro país, una de las prácticas habituales para sortear el abismo que existe entre la etapa académica –o de formación– y la profesionalización, consistía en presentarse a concursos específicos concebidos con una doble o triple función: ofrecer a los artistas una plataforma de promoción, recompensa o reconocimiento por el trabajo que habían escogido realizar; presentar una imagen de quien organiza el certamen próxima a la de un mecenas o filántropo consagrado a donar parte de sus fondos a artistas prometedores o todavía poco conocidos; y, entre todos, seguir haciendo lo posible por mantener en forma un circuito que, como el del arte, también se vale de las nuevas promesas para nutrir un sistema que, sin ellas, difícilmente sería prometedor.

Si el interés que despertaban este tipo de convocatorias se centraba en la posibilidad de darse a conocer en un registro donde los artistas no tenían mucho que perder, había algo que, además, añadía una plusvalía a esta suerte de aventura: el hecho de que los trabajos de los artistas –o propuestas o proyectos u obras– que se hubieran presentado fueran a ser vistos y/o sometidos al juicio de unos ojos expertos. Es decir, al saber y experiencia de un jurado versado en la materia y suficientemente introducido en el sistema como para despertar, en quien se presentara, la certeza de que su trabajo habría sido visto por alguien que, eventualmente, le podría dar continuidad aunque finalmente no hubiera sido escogido. Si éste hubiera sido el caso. En consecuencia, el hecho de que su obra pudiera ser vista por profesionales de prestigio y sometida a juicio de unos expertos, se entendía que era mucho mejor que seguir esperando en casa a que vinieran a buscarte. En especial, si el deseo del artista era

salir cuanto antes y formar parte con su obra del engranaje del arte en cualquiera de sus ruedas.

De concursos, certámenes, premios y demás convocatorias pensadas para el lanzamiento de jóvenes promesas, el reconocimiento de artistas hacia la mitad de su carrera, de fotógrafos en cualquiera de sus categorías, escultores, pintores, etc. hubo un tiempo en que el panorama artístico nacional, sinceramente, no daba abasto. Los había de todos los tipos: con exposición de obra una vez realizada la selección, con adquisición de obra por parte de la organización o entidades involucradas en la convocatoria, con la edición de un catálogo con textos críticos o menos críticos y la reproducción de obras a todo color, en bitono o blanco y negro, con premios y accésits para reconocer la labor de cuantos más mejor, con la posibilidad de dejar en blanco la decisión final, con ayudas a la producción, etc. Eran muchas y de muy variada trascendencia, prestigio y repercusión, las convocatorias a las que los artistas se podían presentar y que a corto, medio o largo plazo les podían servir para dar a conocer esa obra en la que tanto creían y que casi siempre es necesario mostrar tanto para reafirmarse en su convicción como para saber que, aunque fuera desde sus respectivas y particulares perspectivas, su obra partía, se refería o reflexionaba en torno a cuestiones compartidas con otros segmentos de la sociedad. Es decir, que no se trataba de algo ajeno o al margen de las preocupaciones de su tiempo, sino de algo que aparecía en su obra como consecuencia de una reflexión en torno a ese tiempo del que también forma parte.

Con la progresiva institucionalización de nuestras vidas, la llegada de internet a nuestra cotidianidad, la posibilidad de sondear el mundo a través de una pantalla y el consiguiente acceso a una información cada vez

más amplia, precisa, específica y acotada, parece como si el universo de los concursos hubiera quedado relegado a una escena cada vez más local, al interés de un segmento de población cada vez menos representativo, reducido a un terreno cada vez menos prometedor... En suma, llamado a competir con la autoridad de una subvención que, para muchos, representó el salvavidas que necesitaban para seguir estando presentes en el circuito del arte al margen del sometimiento a las leyes del mercado. Es decir, de algo tan cruel –y real– como la vida misma.

Iniciado en 2008 a partir de una propuesta que ya tenía su propia historia en la trayectoria de la Sala Parés, el concurso Art<35 BS es uno de estos proyectos cuya singularidad se puede observar desde distintas perspectivas. Para empezar, se trata de una convocatoria a la que se pueden presentar artistas de cualquier nacionalidad que estén licenciados en Bellas Artes o que estén estudiando dicha carrera en cualquier facultad de Bellas Artes de nuestro país. En este sentido, cabría señalar que, desde su punto de partida, el hecho de que la formación de los artistas se desarrolle en el marco de una universidad española tiene que ver con la necesidad de facilitar desde la propia institución la incorporación de quien pase por ellas al circuito del arte, a la vida profesional.

El hecho de que en cada convocatoria sean cerca de cien los artistas que se presenten y que procedan, en su gran mayoría, de las facultades de Bellas Artes de las universidades de nuestro país nos debe llevar a reflexionar acerca de la importancia que, desde estas instituciones, se da a la integración de los conocimientos adquiridos a la rueda de una sociedad que, durante la etapa de formación, parece que es ajena al devenir de los estudiantes. Instados a tomar iniciativas frente a la desidia que impera en la dinámica vital de no pocos estudiantes, parece que los artistas que se presentan en esta –y otras– convocatorias entienden que marcos como los de este tipo son los que les permiten sondear la salud del sistema al que, quizás, se lleguen a integrar al finalizar sus estudios.

También se podría decir que en el ADN de este concurso, en su jurado, se halla involucrada de forma directa una buena parte de los profesionales que participan, influyen, se nutren, determinan, asesoran o participan en la carrera de un artista. Desde el sector galerístico –representado por galerías como Trama o la Sala Parés que, además, son quienes exponen en sus salas el resultado de la convocatoria en Barcelona, y Juana de Aizpuru de Madrid–, al de la formación –representado por las facultades de Bellas Artes de la Universitat de Barcelona, la Universidad Complutense de Madrid, la Universidad del País Vasco y la Universidad Politécnica de Valencia–, el resto de los miembros del jurado que determina el nombre de los diez artistas que se seleccionan son representantes del sector de la crítica de arte, del ámbito museístico, del sector empresarial y bancario.

Otro de los aspectos por los que destaca la singularidad de este concurso es su capacidad de resistir frente a la crueldad de unas circunstancias que han hecho que el sector de las artes visuales también se vea afectado, como cualquier otro, por la deriva de una crisis a la que se debe retar para no acabar padeciendo sus consecuencias más letales. Haciendo gala de una voluntad que, por encima de todo, sigue mirando el futuro con el ánimo de resistir y hacerse fuerte en el ámbito que le corresponde, el hecho de que este concurso se siga convocando podría ser el ejemplo de esa actitud que deberíamos seguir para que el sistema siguiera funcionando. En cualquiera de sus direcciones.

Puesto que la atención a artistas emergentes es algo que se ha ido consolidando hasta gozar, en la actualidad, de una salud poco menos que envidiable, una de las cuestiones que se planteó la organización de este concurso fue la pertinencia de adaptar sus bases a los requerimientos de un sector un poco más amplio. En consecuencia, haciéndose eco de las dificultades por las que pasan especialmente quienes ya han franqueado la barrera de la emergencia, se optó por ampliar el límite de

edad a los 35 años. Una decisión que, si bien no va a solucionar el problema de inatención que afecta a buena parte de los artistas que se hallan hacia la mitad de su carrera, sí que puede suavizar los efectos del desmantelamiento al que se ven sometidos los centros e iniciativas que, hasta hace poco, se encargaban de prestar atención a sus requerimientos profesionales.

Si la adaptación, movilidad, mejora o actualización de este concurso de pintura y fotografía se ha hecho evidente a lo largo de sus ocho ediciones, cabe señalar que esto es debido al apoyo de quienes han creído en su alcance desde el inicio de su trayectoria. Es decir, la Facultad de Bellas Artes de la Universitat de Barcelona en tanto que entidad que lo convoca, la Asociación Art<35 organizadora del concurso, las salas Parés y Trama como espacios de exposición de la obra seleccionada, la Fundación Banco Sabadell como patrocinador principal, las empresas, fundaciones y coleccionistas que participan en el programa de adquisiciones y los espacios que han acogido sus itinerancias.

Como sucede en todas las convocatorias de características similares, aquello a lo que se enfrenta el jurado en el momento de valorar las propuestas es un panorama bastante sincero de las preocupaciones en torno a las cuales giran las inquietudes de los artistas en cada momento. En este sentido, cabría señalar que una de las cuestiones sobre las que más se ha insistido en la edición de este año ha sido la consideración de los espacios mudos, deshabitados, abandonados u olvidados como síntomas del devenir de una sociedad que, en lugar de reciclar o reutilizar lo construido, opta por rechazar o engullir lo que ha creado a pesar de los esfuerzos que se han invertido en su creación. Mostrados como escenarios donde la presencia del hombre es inexistente y la permanencia de su rastro se intuye directamente tras escenografías anónimas como las de **Mar Guerrero**, buena parte de los paisajes a los que los artistas prestan atención son lugares en los que (sólo) nos fijamos cuando nuestra mirada se desvía de su objetivo.

En este sentido podríamos decir que lo que trasluce buena parte de *los lugares-en-los-que- aparentemente-no-pasa-nada* –y que tan bien queda reflejado en las tomas que realiza **Mònica Planes** en los márgenes de la ciudad– es la necesidad de mirar lo que no vemos con ojos atentos, inquietos y vigilantes. Es decir, con ojos lo suficientemente abiertos como para percibir que, tras el aspecto constructivo de imágenes como las de **Clara Palomar** o **Sonsoles Company**, se evidencia el poder que tiene el tiempo y su capacidad de engullir, se desvela la incidencia de la existencia del hombre a su paso y se hace posible su trascendencia por la vía de la memoria.

Vinculado a este interés por los espacios invisibles, insospechados, aparentemente inexistentes y, en su gran mayoría, sorprendentes, otro de los aspectos que han transitado por esta convocatoria de 2015 ha sido el tiempo y su autoridad como razón incuestionable. Sabedores de que, a su paso, la importancia que damos a las cosas acaba situando donde corresponde lo que, en otro momento, se nos antojaba esencial o superfluo, las obras en cuyo eje se debate sobre la incidencia del tiempo son aquéllas en las que el azar, lo imprevisto, lo inesperado y lo imprevisible han hecho acto de presencia hasta configurar lo que vemos y dar entidad a la obra terminada. En este sentido, cabría señalar que el modo en que las maneras negras de **Aïda Andrés** se nos presentan, con aspecto de impactantes monocromos, no es tanto por la consideración del grabado como técnica de aproximación entre el arte y el gran público sino por el valor que esta artista da a la dilatación de la temporalidad y a su capacidad de absorber la imperfección como algo inherente a la esencia de su obra, a la esencia de la humanidad. Algo que también se deja ver en las pinturas sumergidas de **Di+IA group** y sus reflexiones monocromas en torno a la naturaleza de la obra pictórica desde la fisicidad de la materia.

Junto a cuestiones relacionadas con la arquitectura y/o lo construido, el paso del tiempo, o el modo en que el azar determina

nuestro paisaje más cotidiano e inmediato –cuestiones relativas a la imagen y su representación frente a la profusión de las mismas desde plataformas de todo tipo–, es también algo sobre lo que se ha reflexionado desde el lenguaje de la fotografía o de la pintura. Es decir, desde la obra de **Charlotte Jansen** y su mirada a pie de calle tras empezar cada una de sus búsquedas con ayuda de Google Maps, o de esa obra con la que **Iker Lemos** se plantea una revisión de la representación de la imagen a partir de reproducciones digitales, fragmentos descontextualizados, apropiaciones de todo tipo y despojando la imagen de su entidad colocando unas obras sobre otras e incorporando, de este modo, una suerte de tridimensionalidad. Sometidos a la tiranía de la imagen digital, no son pocos los artistas que, como la propia **Cristina Santos**, cuestionan el valor e incidencia de la imagen aproximando lo digital a la fisicidad de la pintura, construyendo una realidad más que transfigurándola o presentándola, moviéndose con maestría entre la figuración y la abstracción y aproximándonos a través de sus resultados al modo en que internet afecta la percepción tanto del espacio como del tiempo.

Si el trazo de la memoria es algo que se deja ver sobre la incidencia del tiempo en cuanto nos rodea, o en la impresión de tinta sobre la superficie de un papel, o en el goteo de una pintura por los bordes de una tela, o en los rastros de una vida en construcciones abandonadas o en el paseo de nuestra mirada por las fachadas de un patio de luces, el guiño al Romanticismo en la obra de **Javier Artero** nos induce a sospechar que algo de lo que se baraja en la edición de este año es el deseo de ver, con ojos de nuestro tiempo, las huellas de un pasado que, lejos de desaparecer, coexiste entre nosotros como ese turista que hace siglos era visto como un viajero.

FREDERIC MONTORNÉS
Barcelona, junio de 2015

Artistas seleccionados

En esta edición, Art<35 BS ha recibido 63 dossieres presentados por artistas de hasta 35 años de edad, que han cursado o cursan estudios en alguna de las facultades de Bellas Artes de España y que han finalizado el primer ciclo de formación. El jurado, reunido el pasado 27 de mayo, seleccionó para participar en esta exposición a los diez candidatos siguientes:

Aïda Andrés Rodríguez

Javier Artero

Sonsoles Company

Di+IA group

Mar Guerrero

Charlotte Jansen

Iker Lemos

Clara Palomar

Mònica Planes

Cristina Santos

Aïda Andrés Rodrigálvarez

Barcelona, 1985

La suite “Les maneres” (Las maneras) es fruto de la intersección de diferentes disciplinas e inquietudes en el bagaje de Aïda Andrés. Su origen es el deseo de explorar la temperatura y la vibración del color a partir de los pequeños cambios tonales que caracterizan el grabado a la manera negra. Y la artista lo hace con libertad, interesada en las posibilidades expresivas y atenta al diálogo entre intuición y resultados que favorece el ritmo dilatado de producción. Se plantea cada matriz como medio para crear una obra única a la vez que experimenta distintas maneras de trabajarla. En *Òval groc* (Óvalo amarillo) la ha graneado manualmente con el *berceau* siguiendo el sistema convencional; en cambio, en las maneras “azul”, “roja” y “verde” adopta el grabado mecánico con arena utilizado para la piedra y el vidrio. La formación como arquitecta de la autora se manifiesta también en *Matriu blava* (Matriz azul), donde incorpora el valor escultórico de la plancha de hierro a la suite y muestra el comportamiento de la tinta en un soporte distinto al papel.

Cabe destacar que el tratamiento democrático de la superficie, así como la estética minimalista que inspira estas obras, subraya el protagonismo del color. Las sutiles variaciones en la densidad del pigmento provocan volúmenes, transparencias, gradaciones de calidez y una agitación luminosa que trasciende el plano convirtiéndolo en un espacio físico y sensorial. Un escenario donde aprender a percibir los aspectos menos evidentes de lo que nos rodea.

Es licenciada en Arquitectura por la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) en el año 2010 y en Bellas Artes por la Universitat de Barcelona (UB) en 2014. Parte de la segunda licenciatura la cursa en el extranjero con becas de intercambio de estudios en la Universidade de São Paulo (2011-2012) y en la Akademie Der Bildenden Künste München (2012-2013). Vuelve a Múnich para hacer prácticas de litografía en la Akademie (2013-2014) y viaja al Tamarind Institute, University of New Mexico (2013), donde

asiste a un taller. En Texas, visita La Chinati Foundation de Marfa y ante las obras de Donald Judd, Dan Flavin, Carl André y Roni Horn se da cuenta de qué estaba buscando.

Actualmente, compagina el oficio de arquitecta con el máster en Producción e Investigación Artística de la Universitat de Barcelona. Su obra gira en torno a la experimentación con las técnicas de la litografía y el grabado.

EXPOSICIONES INDIVIDUALES

2015

La Taché Gallery, Barcelona.

2014

CMY CMYY CMYC CMYM + Atmosferas, Tinta Invisible, Barcelona.

EXPOSICIONES COLECTIVAS

2015

Art<35 BS, Sala Parés y Galeria Trama, Barcelona.

Fine Art - University Selection 2014-2015, Tsukuba University, Tokio.

Perspectives - Art, Liver Diseases and Me (Hepatitis C), Facultad de Bellas Artes de Valencia (UPV) y Reed Messe Congress Centre, Viena.

2014

Rayuela, Instituto Cervantes, Múnich.

Miniprint Finland 2014, Hyvinkää Art Museum.

2013

Der Stein, Akademie der Bildenden Künste, Múnich.

2012

Die Busfahrt, Rosefeldt, Akademie der Bildenden Künste, Múnich.

2011

Chair, Swab Barcelona.

Foto Lith, Facultat de Belles Arts de Barcelona, UB.

2010

Soundscape, Facultat de Belles Arts de Barcelona, UB.

Javier Artero Melilla, 1989

“El periplo” propone una revisión en clave contemporánea de los conceptos de viaje y paisaje del Romanticismo. El proyecto se articula a partir de la reproducción de la emblemática

pintura de C. D. Friedrich: *Viajero ante un mar de niebla*. Los personajes de Artero emulan al caminante de Friedrich, pero, a diferencia de aquél, miran un espacio carente de interés. El viajero del siglo xix, sublimado a través de la acción individual de contemplación de una naturaleza grandiosa, es sustituido por el turista que vive una experiencia masificada. La recontextualización le arranca la identidad y lo sitúa en una escena neutra en la que desaparece, también, el paisaje. El horizonte vacío abre una serie de lecturas posibles. ¿Podría ser una referencia al carácter anodino, no transformador, de la forma de viajar de hoy? ¿Se trata del telón de fondo donde se proyectan las ambientaciones intercambiables de un turismo consumidor de experiencias prediseñadas? ¿Es una metáfora de la falta de referentes de una sociedad que lo relativiza todo? Como contrapunto al proceso de banalización del viaje, el artista incluye la fotografía *Naufragio*, una referencia cruzada a la pintura desaparecida de Friedrich *El naufragio del Esperanza* y a las pateras de inmigrantes que, por necesidad, abrazan el riesgo y para los que el trayecto tiene todo el sentido del mundo. Por otra parte, cuando integramos las distintas acepciones de la palabra “periplo” –narración, circunnavegación, anotaciones útiles para futuros navegantes, etc.– a la lectura, el entramado de interpretaciones aún se hace más enriquecedor.

Licenciado en Bellas Artes por la Universidad de Málaga (UMA) en 2012, habiendo estudiado el último curso en la Universität Passau (Alemania) con una beca Erasmus. Máster en Producción e Investigación Artística por la Universitat de Barcelona (UB) en el año 2014. Actualmente hace el doctorado en Arte y Humanidades en la UMA con una beca de artista residente.

EXPOSICIONES INDIVIDUALES

2015

El periplo, El Butrón, Sevilla.

2014

Las postales del museo, Museo Arqueológico de Santaella, Córdoba.

La disección lúcida, Muestra arte D’Mencia, Doña Mencía, Córdoba.

2013

La disección lúcida, Facultad de Bellas Artes UMA.

EXPOSICIONES COLECTIVAS (SELECCIÓN)

2015

Art<35 BS, Sala Parés y Galeria Trama, Barcelona.

Artistas en residencia. Viaje entre el programa y la deriva, Galeria Isabel Hurley, Málaga.

Art@Tell 3/2015, Universitât St. Gallen, Suiza.

Cantos rodados, MAD Antequera, Málaga.

BIUNIC 2015, Bienal Universitaria Andaluza Creación Plástica Contemporánea, Sevilla.

2014

Causa o Pretexto, Espacio Iniciarte, Málaga.

I Premio Arte Joven Gijón, Sala de Exposiciones Antiguo Instituto de Gijón.

Artes Visuales MálagaCrea, CAC Málaga.

Under 35, Galeria GACMA, Málaga.

2013

Tres estados, Sala Palmeral, Espacio Iniciarte, Málaga.

Festival de Málaga. Cine Español, UMA.

Underground 1.0, Sala Fundación Cruzcampo, Málaga.

2012

On double la mise à sac, 3ª y 4ª Bolsa de Compra de la Facultad de Bellas Artes UMA.

2011

IKAS-ART, BEC Bilbao Exhibition Centre, Bilbao.

Caninos en flor, Centro Cultural Provincial, Málaga.

Supersticiones contemporáneas, Fundación Cajasol, Sevilla.

De la memoria al artista, Facultad de Bellas Artes, UMA. LOOP, Hotel Catalonia Ramblas, Barcelona.

Sonsoles Company Madrid, 1993

El paisaje es un motivo recurrente en la producción de Sonsoles Company; le sirve para conducir la reflexión sobre distintos aspectos de la realidad que nos rodea y la forma en que nos relacionamos con ella. La serie de fotografías “Slow Waves” sitúa en el punto de mira espacios urbanos limítrofes que muestran construcciones obsoletas, inacabadas o abandonadas. Se trata de lugares sin voz, antipostales de territorios que podemos encontrar en cualquier ciudad. Su interés radica precisamente en la ambigüedad de su carácter y en la disfuncionalidad de las

edificaciones que vemos, de las que emana una poética onírica, del absurdo. El hecho de no ser espacios ordenados ni cumplir una función clara hace posible que el espectador proyecte su subjetividad en ellos. Su indefinición, subrayada por la óptica documental y neutra con que la artista los registra, invita a transitarlos libremente con el equipaje de recuerdos y de imaginación que cada uno lleva encima. De ahí la paradoja de que estos lugares deshabitados puedan convertirse en espacios de reencuentro personal. La circunstancia de que sean escenas intercambiables con paisajes de otras periferias urbanas les da un aire de familiaridad que contribuye a hacerlas funcionar –sobre todo cuando se observan desde la añoranza del recién llegado– como resortes de arraigo y de memoria.

Reside en Gran Canaria desde 1995.

Está terminando el grado de Bellas Artes en la Universitat de Barcelona (UB). Cursó los dos primeros años de la licenciatura en la Universidad de La Laguna (ULL) entre 2011-2013. Fue becada por l’Accademia di Belle Arti di Brera, Milán, donde realizó el tercer año de estudios (2013-14).

Trabaja con técnicas diversas, como la fotografía, el vídeo o la escultura, que normalmente hace converger en instalaciones.

EXPOSICIONES COLECTIVAS

2015

Art<35 BS, Sala Parés y Galería Trama, Barcelona.

Diez y Siete, Facultad de Bellas Artes de Barcelona UB.

2014

Mediterranean Dream. Itinerante por Salerno, Bolonia, Siena, Roma y Milán.

4 semanas, Taller d’Arts Plàstiques Albarrán, Barcelona.

Multilayers, Hotel NH Nhow, Milán.

Pim-Pam, Galería La Futura, Barcelona.

2013

NAIFEST, Primer festival artístico de canarios en Madrid, Sala Clamores, Madrid.

Festival LPA Te Mudas Fest, Las Palmas de Gran Canaria.

Carne cruda, Sede Institucional de Turismo, Las Palmas de Gran Canaria.

Jóvenes creadores, Fundación La Caixa, La Laguna, Tenerife.

Di+IA group

Elche, 1984

Elche, 1983

Las obras que Di+IA group presentan en Art<35 BS forman parte del proyecto “En Materia. Azul”, iniciado en el año 2014. Su fundamento es intervenir, a la hora de realizar un cuadro, en el proceso de encuentro de la pintura con el soporte. Las series que vemos aquí son el resultado de llevar la tela a la pintura en vez de la pintura a la tela. A través de este planteamiento, los artistas introducen un giro en la reflexión en torno a la naturaleza de este lenguaje. En lugar de centrarse en las cualidades de la materia, el color y el soporte, las obras que nos ocupan investigan el efecto producido en el comportamiento plástico de los materiales cuando se altera el orden convencional de la práctica pictórica. Para ello, simplifican los elementos en juego y hacen ligeras adaptaciones en la densidad del color y en la resistencia del soporte. El cambio provoca nuevas tensiones conceptuales y formales que retroalimentan la reflexión sobre la esencia de la pintura. Los títulos de las series que forman el proyecto hacen referencia a los métodos utilizados para llevar a cabo estas experiencias: el contacto y la inmersión del soporte en el pigmento. En el primer caso, el procedimiento exalta la superficie bidimensional y monocroma a través de las huellas de dirección, accidentes y relieve creados en la sustancia azul. En el segundo, la obra adquiere valor de objeto, el anverso y el reverso desaparecen cuando todos los lados cobran la misma importancia y el cuadro se convierte en una pintura escultórica.

Grupo artístico formado por Diana Lozano (Elche, 1984) y Álvaro Jaén (Elche, 1983) creado en torno al interés por reflexionar sobre la naturaleza física de la obra pictórica; su práctica plantea de qué manera las partes implicadas en la obra (materia, soporte) influyen en su desarrollo.

Son licenciados en Bellas Artes por la Universidad Politécnica de Valencia (UPV) en 2010 y 2011. Se especializan en el campo del pensamiento contemporáneo y cultura visual cursando el máster universitario de Producción Artística de la UPV (2012/2013). Otros

estudios realizados son: seminarios de diálogos con el arte “La voz en la mirada”, UPV (2008-2010); taller y seminario “Estética de la Memoria. Muralismo y pintura callejera”, Villa El Esfuerzo - Comuna El Bosque, Facultad de Artes Universidad de Chile (2011); curso “El Espacio a Medida del Cuerpo”, UPV (2011); congreso “UR_VERSITAT 2012. Lecturas recíprocas y Alternativas de la Modernidad”, UPV; curso “Del dibujo del mapa al trazo en el territorio”, UPV (2013).

EXPOSICIONES INDIVIDUALES

2012

Mirar desde el espacio, Sala d’arcs, Fundación Chirivella Soriano, Valencia.

CV-743. Entre Teulada y Moraira. Arte en el paisaje, Auditorio de Teulada Moraira, Teulada, Alicante.

EXPOSICIONES COLECTIVAS

2015

Art<35 BS, Sala Parés y Galería Trama, Barcelona.

Everyday, Incubarte 7 Festival Internacional de Arte, Ibercaja, Valencia.

10 x 10 Poliniza, Sala de exposiciones UPV, Valencia.

2014

Selecta + Suma, Sala de exposiciones de las Atarazanas, Valencia.

2013

Love is a fist, espacio Sessantanove, Valencia.

2012

Estéticas de la memoria. Muralismo y pintura callejera, Comuna El Bosque, Santiago de Chile.

Vacaciones en el mar, The Summer Exhibition, Ayuntamiento de Benidorm, Alicante.

Polinizar objetos y dibujos, Espacio en vitrina, Facultad de Bellas Artes UPV.

Poliniza 2012, VII Festival Poliniza Arte Urbano, UPV.

Mar Guerrero

Palma de Mallorca, 1991

“Paisaje en construcción” es una serie que presenta cinco escenografías casuales y anónimas resultado del proceso de urbanización de la costa mallorquina. Mar Guerrero pone la mirada en el encuentro discordante del paisaje con estructuras a medio levantar. Sus fotografías muestran un espacio en transición

donde los materiales de obra y de rechazo contrastan con la vegetación, el mar, el cielo. Las diferencias de forma, textura, luz y color dotan las imágenes de un carácter pictórico y, al mismo tiempo, subrayan las tensiones entre los cuerpos orgánicos, la fluidez de los elementos y los objetos industriales. El espacio de la composición se organiza precisamente en torno a estas tensiones que, por otra parte, subrayan la discrepancia entre la intención de domar el entorno, la disposición fortuita de las herramientas para hacerlo y el orden natural. Se establece así una correspondencia entre la construcción de la mirada fotográfica y la de estos nuevos paisajes. La artista da visibilidad a estos escenarios marginales que, inadvertidamente, han pasado a formar parte integral de la vida cotidiana y de la economía isleña. La extrañeza que provocan sitúa en el punto de mira la transformación a que el paisaje es sometido, así como los aspectos sociolaborales de la construcción y la especulación urbanística con la que está relacionado este proceso.

Grado en Bellas Artes por la Universidad de Castilla – La Mancha (UCLM), en el año 2014. Beca de colaboración de Gestión y Comisariado del Departamento de Arte de Cuenca UCLM, en 2013. Estudios complementarios: “La percepción del espacio de exposición a partir de la experiencia de la pintura”, curso de Miquel Mont en la Facultad de Bellas Artes UPV (2014), y Taller de Performance con Anto Rodríguez en la Facultad de Bellas Artes de Cuenca UCLM.

Actualmente cursa el máster oficial de Producción Artística (UPV) con una beca de colaboración.

EXPOSICIONES INDIVIDUALES

2014

Emplazamientos marcados fuera de temporada, Facultad de Bellas Artes de Cuenca UCLM.

No borrar, Facultad de Bellas Artes de Cuenca UCLM.

EXPOSICIONES COLECTIVAS

2015

Art<35 BS, Sala Parés y Galería Trama, Barcelona.

PAM!15, III Muestra de Producción Artística y Multimedia, Facultad de Bellas Artes UPV.

“Hacer, sumar, desaprender”, seminario organizado por ARTEA y UCLM. Performance: *Gastar, invertir, perder*.

SCAN Spanish Contemporary Art Network. Seleccionada para la publicación *online*.

2014

Tejidos, Facultad de Bellas Artes de Cuenca UCLM.

Amarillo, Facultad de Bellas Artes de Cuenca UCLM.

Intramurs. Festival por el Arte en Valencia. Performance en el Mercado Central: *Más allá de la fruta, el mercado vive*.

2013

Extendido, Festival de Arte Emergente Ciudad de Cuenca, Sala Cruz Novillo, Cuenca.

Charlotte Jansen Herdecke (Alemania), 1991

Charlotte Jansen explora el paisaje urbano a través de la mirada fotográfica. “Ein Stück vom Himmel” (Un pedazo de cielo) es uno de los proyectos con los que muestra aspectos poco conocidos de Barcelona, ciudad donde reside desde hace casi cinco años. Movida por la curiosidad de descubrir lo que hay detrás de la cara pública y turística de la urbe, halló que los patios de luces de muchos edificios reflejan la vida de los barceloneses y su historia. Con estas fotografías, la artista da visibilidad al atractivo de unos patios interiores que se encuentran entre lo público y lo privado. Los mira desde abajo, haciendo transitar la mirada desde la oscuridad hacia la luz. El fragmento de cielo que muestran, a pesar de estar perfectamente enmarcado, es un espacio indefinido que ejerce una fuerte atracción. Por otro lado, la nitidez de los detalles en las paredes insta a recorrerlas. Así, la artista provoca una mirada polarizada que invita a transitar por el lugar. Gracias al gran formato, al punto de vista adoptado y a la excelente resolución de las imágenes, el espacio parece envolver al espectador, que se pierde entre los elementos arquitectónicos y la claridad creciente. Para conseguir que estos efectos se den al unísono, Jansen capta cada patio de luces a través de muchas tomas que luego selecciona y monta con meticulosidad. Sorprendentemente, el fotomontaje es invisible y no resta verosimilitud a estas imágenes que

revisan, en clave contemporánea, muchos de los preceptos derivados de la fotografía de la Nueva Objetividad.

<p>Está terminando el grado de Bellas Artes en la Universitat de Barcelona (UB), ciudad donde reside desde el año 2010. En 2014 y 2015 trabaja en los siguientes estudios de Ciutat Vella (Barcelona): Diaz Wichmann Photography, como asistente de fotografía, y como ayudante de producción en Kalapa estudio de vídeo producción y en Royal Fatima FilmMaker. Entre 2010-2011 realizó prácticas en varias empresas de Berlín: el estudio de diseño gráfico y web Eps 51, la Galería Fine Art Galerie (2010) y como diseñadora gráfica en la empresa Schwarzer Pfeffer (2011).</p>
<p>EXPOSICIONES COLECTIVAS</p>
<p>2015</p> <p>Art<35 BS, Sala Parés y Galería Trama, Barcelona.</p> <p><i>Pim-Pam</i>, Galería La Futura, Barcelona.</p> <p><i>Diez y Siete</i>, Facultad de Bellas Artes de Barcelona UB.</p>

Iker Lemos Valencia, 1991

Las obras que Iker Lemos presenta en Art<35 BS reflexionan sobre la imagen y su representación. Y lo hace desde una perspectiva que incorpora la apropiación y la reproducción de originales a la construcción de un nuevo cuadro. Con este planteamiento, halla un modo de salir de la rueda del discurso sobre la omnipresencia contemporánea de la imagen y la suplantación de la obra original por el símil, buscando un camino de actuación desde la misma práctica artística. Parte de la fragmentación, superposición, manipulación y desplazamiento de imágenes encontradas para generar otras que, con la ayuda de diversas técnicas y materiales, traduce al lenguaje pictórico. Es decir, su producción asume las variantes que origina la multiplicación desde miradas y lugares diferentes, así como el nuevo modelo de visualización intensificado que ha diseminado internet. Otro aspecto a destacar es el uso de sistemas de representación desarrollados en torno a la pintura y a las técnicas de reproducción –gráficos, cartas de

color, cuadrículas y grafismos–, que tan pronto contribuyen a la reelaboración de las imágenes (con lo que adquieren un aire multidisciplinar) como a redefinir los límites del espacio pictórico y del soporte. Resumiendo; en lugar de preocuparse por la distancia que la cultura de la hipervisualidad ha creado entre la imagen original y su representación, Lemos encuentra en ella los elementos y la inspiración para construir una realidad pictórica que las acerca.

<p>Licenciado en Bellas Artes por la Universidad Miguel Hernández de Elche (UMH) en el año 2014. Cursa parte de sus estudios de grado en la Accademia Albertina delle Belle Arti di Torino (Italia), con una beca Sócrates-Erasmus (2012-2013), y en la Real Academia de Bellas Artes Santa Isabel de Hungría de la Universidad de Sevilla (US), con una beca Séneca (2013-2014). Curso sobre “Realismo y figuración” impartido por A. López y A. García Ibañez, Olula del Río, Almería (2013). En 2014 recibe una beca de residencia de la Fundación Rodríguez Acosta, Granada; participa en los encuentros “Confluencias”, UMH-Mustang Art Gallery, Elche, y “IV Encontro de Artistas Novos”, Santiago de Compostela. En 2015 ha sido seleccionado para “Selecta 2015, Visionado de Portfolios”, IVAM, y “Artdating Selecta”, Valencia.</p>
<p>Actualmente cursa el máster oficial de Producción Artística en la Facultad de Bellas Artes de la Universidad Politécnica de Valencia (UPV). Su trabajo pictórico explora el carácter de la imagen, su relación con el medio y los límites físicos de la pintura.</p>

<p>EXPOSICIONES COLECTIVAS (SELECCIÓN)</p>
<p>2015</p> <p>Art<35 BS, Sala Parés y Galería Trama, Barcelona.</p> <p><i>Found in traslation</i>, Galería del Tossal – Incubarte 7 Festival Internacional de Arte, Ibercaja, Valencia.</p> <p><i>Saliendo de la zona de confort</i> (Selecta-15), Sala de exposiciones de las Atarazanas, Valencia.</p> <p><i>Hide and seek</i>, Galería Silvestre - 5ª Edición de “A 3 bandas”, Madrid.</p>
<p>2014</p> <p>II Convocatoria de Pintura Mardel, Centro Municipal de las Artes, Alicante.</p> <p>“Riberas del Guadaíra”, Museo Alcalá de Guadaíra, Sevilla.</p> <p>III Jornadas de Pintura al Aire Libre - Alumnos de Paisaje, Facultad de Bellas Artes US, Fundación Fernando Villalón, Morón de la Frontera, Sevilla.</p> <p>Premio de Pintura Ateneo de Sevilla.</p> <p>Concurso Nuevos Creadores Pintura y Escultura de Benidorm, Alicante.</p>

<p>2013</p> <p>III Festival Architettura in Città 2013 - proyecto <i>Spazi Sospesi</i> de la Accademia Albertina, Turín (Italia).</p>
<p>2012</p> <p><i>Bernia 2012</i>, exposición de pintura de alumnos de Bellas Artes, Edificio rectorado UMH, Elche e itinerante por Alicante.</p>
<p>2011</p> <p><i>De lo infinito a lo infinitesimal</i>, Patronato Municipal de Cultura de Alicante.</p>

Clara Palomar Castellón de la Plana, 1990

Edificios para habitar es una selección de fotografías que muestra, a modo de inventario, casas rurales abandonadas ante un trasfondo urbano de pisos de nueva construcción. Se trata de escenas que retratan el rápido avance de la ciudad en Valencia y que tienen la peculiaridad de presentar, juntas, dos épocas y formas de vida excluyentes. La artista confronta las viviendas de la gente común y las usa como símbolos de sistemas socioeconómicos diferentes y para mostrar cómo éstos se relacionan con el entorno. El deterioro de las casas rurales y sus muros llenos de *graffitis* hablan de un presente que desprecia el pasado y lo engulle implacablemente. Las fotografías de Clara Palomar, todas ellas tomadas desde la misma perspectiva documental, funcionan a diferentes niveles. En primer lugar, la aburrida uniformidad de los bloques de pisos que hay en el fondo indica el peligro que afecta a la periferia de las ciudades: convertirse en espacios sin carácter ni ningún tipo de interés. Seguidamente, registran la amenaza a la que están sujetas las construcciones típicas de la huerta valenciana y su legado. En tercer lugar, las reivindican como refugios de memoria (cualidad que da título a la serie a la que pertenecen) que permiten conectar con el pasado y encontrar la propia identidad. Y, finalmente, son el primer paso para devolverles la dignidad. Fotografiarlas, catalogarlas, significa reconocerlas e integrarlas en la

conciencia de la sociedad. “Habitar” estos refugios de memoria es el camino para repensar el presente.

Licenciada en Bellas Artes por la Universidad Politécnica de Valencia (UPV) en el año 2015. Cursa parte de sus estudios de grado en el extranjero: en el Burg Giebichenstein Kunsthochschule Halle de Alemania con una beca Erasmus (2011-2012) y en el College of Fine Arts, University of South Wales (UNSW) de Australia, con una beca Promoe (2014). También ha participado en el seminario “Los lugares del futuro”, Grupo de investigación Arquitectura y Pensamiento de la Escuela de Arquitectura UPV, y en el simpósium “¿Exposición? Alternativas dentro y fuera del formato, Espacio de Arte Contemporáneo de Castellón (EACC).

Artista multidisciplinar que trabaja en ámbitos tan diferentes como la fotografía, el libro de artista o la instalación, su producción se centra en las ideas del pasado y la memoria relacionadas con la identidad tanto social como personal.

EXPOSICIONES INDIVIDUALES

2015
Quan la pluja rega. XVII Muestra Cultural de L’Alcalatén, Costur, Castellón.

2013
Jardín de raíces, Sala Campoamor, Valencia.

EXPOSICIONES COLECTIVAS

2015
Art<35 BS, Sala Parés y Galería Trama, Barcelona.

2014
Beyond a Thousand Words, Verge Gallery - Head On Festival, Sydney (Australia).

Pina Bausch. You just have to get crazier, Cofa Space, Sydney.

34Cica. Concurso Internacional de Cerámica de l’Alcora, Museo de Cerámica, L’Alcora, Castellón.

2013
Bibliofilia, Centro Cultural Obrapropia, Valencia. Maratón fotográfico Valencia 2013, Museo Príncipe Felipe, Valencia.

2012
BURG. Jahresausstellung 2012, Burg Giebichenstein Kunsthochschule, Halle (Alemania).

El rostro el otro, Atrio de los bambús, Palau de la Música, Valencia.

Mònica Planes Barcelona, 1992

Las “Visualitzacions de l’espai del no-res” (Visualizaciones del espacio de la nada) de Mònica Planes nos sitúan ante estructuras descontextualizadas del paisaje urbano para que nos demos cuenta de su existencia autónoma. Se trata de elementos que son fruto de situaciones fortuitas o transitorias y que se presentan en mil combinaciones posibles. Tanto pueden ser vallas y muros que esconden edificios enigmáticos, como mecanismos obsoletos, tejados de uralita o contenedores. Lo que tienen en común es la desvinculación con el entorno y su falta de sentido aparente. Son elementos excluidos de la retícula urbana, producto de la expansión y reordenación constantes, los cuales, paradójicamente, se esparcen por el paisaje de forma desordenada, incidiendo en él sin un propósito concreto. Conforman, así, espacios desconcertantes que no esperan ser contemplados ni tenidos en cuenta y que, una vez vistos, son descartados de la memoria. Funcionan como paréntesis desconectados en medio del orden de la ciudad, como segmentos en blanco de nuestra percepción. Y es justamente por ello que atraen la atención de Planes: su indefinición le permite experimentar con el sentido de los objetos y las relaciones que establecen. Abrazar “el espacio de la nada” significa valorarlo por sí mismo y pensarlo desde la creatividad para hacer posible lo inimaginable. Cuando el espectador lo asume, adopta una postura activa en la relectura del entorno y, como la autora, expande la mirada incorporando al mismo tiempo la periferia del pensamiento y su fuerza transformadora.

Grado en Bellas Artes por la Universitat de Barcelona (UB) en el año 2014. Participa en el seminario “OnMediation/2. Teoría y prácticas curatoriales en el arte global” organizado por el grupo de investigación Arte, Globalización, Interculturalidad (AGI) de la UB y por el que recibe una beca de la Galería ADN (2014-15). Entre 2011-2014 atiende el taller de grabado “Artcontraprova”, en el barrio del Camp de l’Arpa de Barcelona. Anteriormente, se interesó por diferentes técnicas de joyería y trabajó en algunos proyectos en el taller de Eugen Steier.

Actualmente cursa el máster oficial de Producción e Investigación Artística (UB), y participa, desde el año 2010, en la reconversión de una antigua fábrica textil en espacio de creación e intercambio artístico en el pasaje Frigola del barrio de Gracia, Barcelona.

EXPOSICIONES COLECTIVAS

2015
Art<35 BS, Sala Parés y Galería Trama, Barcelona. *AmbArtGent*, Edificio del Reloj, Recinto Escuela Industrial, Barcelona.

Tedium Vitae (proyecto de comisariado del seminario OnMediation/2), ADN Platform, Sant Cugat del Vallès, Barcelona.

2014
Sin Título 14, Facultad de Bellas Artes, Universitat de Barcelona.

Cristina Santos Vila–real (Castellón), 1990

La obra de Cristina Santos reflexiona sobre el efecto del mundo virtual en nuestras vidas. Cada vez más, la relación con el entorno se produce a través de internet que, desde la pantalla del ordenador, afecta nuestra percepción de la realidad. La autora traslada a la práctica artística los hábitos de consumo, producción y manipulación de material virtual propios de la contemporaneidad. Las obras que presenta en Art<35 BS se originan en la apropiación de imágenes mientras navega por plataformas y sitios web. Mediante la fotografía, el escaneo de pantallas y la pintura reproduce el alejamiento de la realidad y la suplantación de la experiencia directa a que hacen referencia *White Fade* –la imagen residual que llega al espectador es resultado de los cambios acumulativos que modifican el original– y *Ssssspplaaasshhh II* –donde, en vez de la salpicadura en la piel, nos conformamos con observar un resultado indirecto de ella.

Otro riesgo que conlleva la facilidad de acceso a la información es la saturación; el políptico *Todo y nada* escenifica la superposición de pantallas abiertas y la acumulación de estímulos visuales de distinta índole que acaban anulando

el sentido de lo que se está viendo. Con todo, la posibilidad de estar constantemente conectados a internet ha creado una inercia difícil de frenar. El consumo de imágenes parece maravilloso, excitante y necesario para estar a la última o, como dirían en *slang* internauta, es simplemente *Kam*. Para romper con esta dinámica, Santos propone la representación de esta realidad desarraigada a través de las distintas técnicas que incorpora al plano pictórico. Su deseo es el de recuperar un tiempo y un espacio contemplativos que permitan reflexionar sobre la hipervisualidad actual.

Licenciada en Bellas Artes por la Universidad Politécnica de Valencia (UPV) en el año 2013. Actualmente cursa el máster oficial de Producción Artística en la Facultad de Bellas Artes, UPV. Compagina sus estudios con una beca de colaboración del Ministerio de Educación y Ciencia que lleva a cabo en el Departamento de Dibujo de la misma facultad. Paralelamente, desarrolla su trabajo como artista visual, centrándose en la reflexión en torno a la pintura, los códigos de representación y su relación con lo real, y la cultura visual.

EXPOSICIONES COLECTIVAS

2015
Art<35 BS, Sala Parés y Galería Trama, Barcelona.

Getxoarte, Salón de prácticas contemporáneas, Las Arenas, Getxo, Vizcaya (seleccionada).

Call 2015. XVII Convocatoria International para jóvenes artistas, Galería Luís Adelantado, Valencia.

FISAD, First International Festival of Schools of Arts and Design, Accademia Albertina, Turín.

Premio Senyera de Arte, modalidad pintura, Valencia. PAM!15, III Muestra de Producción Artística y Multimedia, Facultad de Bellas Artes UPV.

2013
XV Encuentro de pintores Xavier Pousa, Fundación Mondariz Balneario, Mondariz, Pontevedra.

XVI Concurso de las artes y cortometrajes Galileo Galilei, Valencia.

2012
El rostro el otro, Atrio de los bambús, Palau de la Música, Valencia.

XXIV Bial de Pintura Vila de Paterna, Valencia (premio de adquisición).

2011
Exposición Curso de Pintores Pensionados en Segovia, Palacio del Quintanar, Segovia.

Programa d'adquisicions

En el programa d'adquisicions d'Art<35 BS, 2015 hi participen sis empreses, cadascuna de les quals s'ha compromès a adquirir una obra d'aquesta exposició.

Fundació
BancSabadell

DKV
SEGUROS MÉDICOS

CON
FI
DE

FUNDACIÓ
LLUÍS
COROMINA

hotelmasferrer°

Amb la col·laboració de

bonart cultural

Catàleg comissariat per
Catálogo comisariado por
Frederic Montornés

Coordinació del concurs
Coordinación del concurso
Helena Maragall
Esther Terrés

Text de presentació del catàleg
Texto de presentación del catálogo
Frederic Montornés

Comentaris de les obres i biografies
Comentarios de las obras y biografias
Batlle Argimon, S. L.

Curriculums
Els artistes
Los artistas

Correccions i traduccions
Correcciones y traducciones
Núria Sabat

Fotografies / Fotografias
©els autors
©los autores

Fotografia del jurat / Fotografía del jurado
Helena Maragall

Disseny gràfic / Diseño gráfico
www.bisdixit.com

Impressió / Impresión
Serper S. L.

Convoca

Facultat de Belles Arts

B Universitat de Barcelona

Patrocina

Fundació
BancSabadell

Organitza

Art
<35 ASSOCIACIÓ

Exposen

GALERIA TRAMA
SALA PARÉS

KULTURBASQUE
UPV/EHU

Col·laboren

